

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

**POWIATOWA STACJA
SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA
W PIŁE**

**INFORMACJA
O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
NA TERENIE GMINY PIŁA
W 2022 ROKU**

**PIŁA
KWIECIEŃ, 2023 ROK**

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Sytuacja epidemiczna w zakresie chorób zakaźnych	4
II. Jakość wody przeznaczonej do spożycia	11
III. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk	13
IV. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą.....	19
V. Stan sanitarny zakładów żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.....	21
VI. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy oraz nadzoru nad chemikaliami..	35
VII. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych..	43
VIII. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	56
IX. Oddział Laboratoryjny.....	60
X. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.....	63
XI. Zakończenie.....	81

WSTĘP

Szanowni Państwo !

W 2022 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna (PIS) realizowała zadania z zakresu zdrowia publicznego. Działalność ukierunkowana jest na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobiegania powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych.

Realizowano statutowe obowiązki PIS, wynikające w szczególności z ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2023 r. poz. 338). Ich głównym celem było działanie na rzecz zapobiegania powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia, a także promowanie zdrowego stylu życia, Zadania statutowe realizowano zgodnie z „Planem zasadniczych zamierzeń na rok 2022”, obejmującym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogram nadzoru nad obiektami.

Poniżej przekazuję Państwu corocznie opracowywaną przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile „Informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego Gminy Piła w roku 2022”. Niniejszą publikację opracowano na podstawie wyników przeprowadzonych kontroli, pobranych do badań laboratoryjnych próbek żywności i wody, a także na podstawie zgłoszeń chorób zakaźnych i zawodowych oraz przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych i ich analizy przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Pile.

Przeprowadzona analiza wyników działań nadzorowych na terenie Gminy Piła wskazuje, że stan bezpieczeństwa sanitarnego społeczeństwa ulega stałej poprawie. Nadal jednak, stwierdza się zjawiska w sferze sanitarnej oraz epidemiologicznej, co świadczy o konieczności kontynuowania stałego nadzoru sanitarnego i prowadzenie działań prewencyjnych.

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

I.1. Nadzór nad chorobami zakaźnymi

Analizę sytuacji epidemicznej Gminy Piła przeprowadzono w oparciu o zgłoszone i zarejestrowane zakażenia i choroby zakaźne, zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2022 r. poz.1657 ze zm.). W 2022 roku Sekcja Epidemiologii podejmowała zadania wynikające z aktualnej sytuacji epidemicznej Gminy Piła, które skierowane były na ochronę zdrowia i życia ludzkiego. Głównie prowadzono działania w zakresie:

- wczesnego wykrywania i zwalczania chorób zakaźnych, ognisk chorób zakaźnych, zakażeń zakładowych oraz ognisk zatruc pokarmowych w ramach zabezpieczenia przeciwepidemicznego mieszkańców;
- szczegółowego opracowywania dochodzeń epidemiologicznych dotyczących zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne celem wdrożenia działań profilaktycznych i przeciwepidemicznych;
- nadzoru nad osobami pokąsanymi przez zwierzęta;
- nadzoru nad realizacją programu eradykacji wirusa Polio, Odry i Różyczki;
- nadzoru nad epidemią grypy w oparciu o program SENTINEL;
- prowadzenia Powiatowego Rejestrów Zakażeń i Chorób Zakaźnych;
- podejmowania działań związanych z systemem wczesnego ostrzegania przed zagrożeniami oraz atakami biologicznymi, obejmujący kraje UE;
- sporządzania raportów o zgonach, zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na wybrane choroby zakaźne;
- nadzoru nad właściwą realizacją Programu Szczepień Ochronnych oraz prowadzenia działań wobec osób uchylających się od wykonywania obowiązku szczepień ochronnych;
- poprawy jakości udzielanych świadczeń medycznych w ramach kontroli nad obiektami leczenia zamkniętego i otwartego oraz nadzorowanie zagadnień związanych z zapobieganiem zakażeniom szpitalnym i szerzeniu się czynników alarmowych.

Liczbę zachorowań i współczynnik zapadalności (obliczony na 100 tys. mieszkańców gminy Piła) dla poszczególnych zakażeń i chorób zakaźnych w 2022 roku w porównaniu z rokiem 2021 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Liczba zachorowań i współczynniki zapadalności dla poszczególnych chorób zakaźnych w latach 2021 - 2022

Jednostka chorobowa		2021		2022	
		Liczba zachorowań	Zapadalność *	Liczba zachorowań	Zapadalność *
Salmonelozy	Zatrucia pokarmowe	5	6,9	8	11,2
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem) wywołane przez Clostridium difficile		0	0	17	23,9
Giardioza (lamblioza)		1	1,3	1	1,4
Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	5	6,9	5	7,0
	wywołane przez norowirusy	0	0	2	2,8
	inne określone wirusy	4	5,4	3	4,2
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu		5	6,9	5	7,0
Płonica (szkarlatyna)		2	2,7	11	15,5
Inwazyjna choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae		3	4,1	1	1,4
Borelioza z Lyme		38	52,6	41	57,8
Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		8	10,9	12	16,9
Ospa wietrzna		227	314,5	279	393,7
WZW typu A		0	0	1	1,4
WZW typu B – przewlekłe		6	8,2	6	8,4
WZW typu C – przewlekłe		7	9,5	11	15,5
Zapalenie mózgu inne i nieokreślone		1	1,3	1	1,4
Grypa		0	0	1	1,4
Kiła		1	1,3	1	1,4
Nowo wykryte zakażenie HIV		1	1,3	2	2,8
Gruźlica		6	8,2	5	7,0
Covid-19		dane dostępne na rządowej stronie internetowej gov.pl			

* zapadalność liczona na 100 tys. mieszkańców Gminy Piła

W roku 2022 nastąpił wzrost liczby zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne innych niż COVID-19. Wśród mieszkańców Gminy Piła zarejestrowano łącznie 413 zakażeń i chorób zakaźnych (bez zakażeń wirusem SARS-CoV-2) oraz 57 pokąsań przez zwierzęta, z tego u 12 osób podjęto szczepienia p/wściekliznę (2021 r.–318 zakażeń i chorób zakaźnych (bez zakażeń wirusem SARS-CoV-2), w tym 43 pokąsania przez zwierzęta). Na wzrost liczby chorób zakaźnych zasadniczy wpływ miał wzrost zachorowań na ospę, w porównaniu z rokiem poprzednim. Niewątpliwie był on również ściśle powiązany z odwołaniem stanu epidemii COVID-19, gdzie w porównaniu z rokiem 2020 i 2021 zarejestrowano spadek liczby zgłoszonych zachorowań, który był efektem zarówno lockdownu, ograniczenia kontaktów społecznych, stosowania przez społeczeństwo obowiązujących zasad i ograniczeń, ale przede wszystkim utrudnionego dostępu do diagnostyki lekarskiej.

I.1.1. Choroby szerzące się drogą pokarmową

W 2022 roku nastąpił wzrost zachorowań na choroby szerzące się drogą pokarmową, w porównaniu do roku poprzedniego. Zarejestrowano:

- 8 zachorowań wywołanych przez pałeczki Salmonella (2021 r.-5 zachorowań). Wszystkie osoby były hospitalizowane. Miejscem spożycia zakażonych produktów były mieszkania prywatne – żywienie indywidualne;
- 17 zakażeń jelitowych wywołanych przez Clostridium difficile (2021 r.- 0 zachorowań). Wszystkie osoby były hospitalizowane;
- 1 zachorowanie na lambliozę, które dotyczyło 17-letniego mężczyzny, leczonego w szpitalu (w 2021 r.- 1 zachorowanie);
- 10 wirusowych zakażeń jelitowych (2021 r. - 9), wszystkie osoby hospitalizowano;
- 5 zachorowań na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe bliżej nieokreślone, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym hospitalizowano 3 osoby (2021 r. – 5 zachorowań).

W roku 2022, tak samo jak w roku 2021, nie zarejestrowano zbiorowych zatruc pokarmowych.

I.1.2. Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienie ochronne, w tym objęte programami eliminacji

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 6 zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B, chorzy leczeni byli ambulatoryjnie. Liczba zachorowań kształtowała się na takim samym poziomie jak w 2021 roku.

W roku 2022 r. podobnie jak w roku 2021 nie zarejestrowano podejrzeń i zachorowań na odrę, świnkę i różyczkę oraz nagminne porażenie dziecięce.

I.1.3. Neuroinfekcje i bakteryjne zakażenia inwazyjne

Bakteryjne zakażenia inwazyjne są to zakażenia, które rozwijają się w fizjologicznie jałowych tkankach i narządach naszego organizmu. W analizowanym okresie zanotowano spadek zachorowań na inwazyjną chorobę wywołaną przez Streptococcus pneumoniae, w stosunku do roku poprzedniego. Zgłoszono 1 zachorowanie (2021 r.- 3 zachorowania), które przebiegało pod postacią posocznicy i dotyczyło hospitalizowanego, 70-letniego mężczyzny. Zejściem choroby był zgon pacjenta. W 2022 roku nie zarejestrowano zachorowań na Inwazyjną Chorobę Meningokokową oraz wywołaną przez Haemophilus influenzae.

Ponadto w roku sprawozdawczym, podobnie jak w roku poprzednim, zgłoszono 1 zachorowanie na nieokreślone zapalenie mózgu. Zachorowanie wystąpiło u 4-letniej dziewczynki. Dziecko zostało hospitalizowane w Szpitalu Klinicznym w Poznaniu. Zejściem choroby było wyzdrowienie.

I.1.4. Choroby przenoszone drogą płciową

Zarejestrowano w 2022 roku 1 zachorowanie na kiłę (2021 r.- 1 zachorowanie). Zgłoszenie dotyczyło 49-letniej, bezdomnej kobiety, przebywającej w Pile.

Zgłoszono 2 nowo wykryte zakażenia HIV: u 45 letniej kobiety i 45-letniego mężczyzny, mieszkańców powiatu pilskiego (brak danych adresowych i osobowych). W 2021 r. wystąpiło 1 zakażenie.

I.1.5. Choroby odzwierzęce i zapobieganie wściekliznie

Na terenie powiatu pilskiego doszło do 57 pokąsań przez zwierzęta, z tego u 12 osób podjęto szczepienia p/wściekliznie (2021 r. – 35 pokąsań, z tego u 8 osób podjęto szczepienia p/wściekliznie). W większości przypadków doszło do pokąsań przez zwierzęta domowe (psy, koty) oraz zgłoszono 1 pokąsanie 18-letniego mężczyzny przez wiewiórkę, podczas spaceru na terenie leśnym w okolicach jeziora Płotki.

Podobnie jak w latach ubiegłych nie stwierdzono zachorowań na wściekliznę u ludzi i zwierząt oraz zachorowań na włośnicę, leptospirozę, tasiemczyce w tym bąblowice oraz toksoplazmozę.

I.1.6. COVID-19

W 2022 roku kontynuowano rozpoczęte w 2020 roku działania związane z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2022 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 1027) od dnia 16 maja 2022 roku odwołano na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, jednocześnie ogłoszono stan zagrożenia epidemicznego.

Dane dotyczące sytuacji epidemicznej w zakresie zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 w roku 2022 dostępne są na rządowej stronie internetowej gov.pl (Raport zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2).

W okresie sprawozdawczym kontynuowano udział w procesie sekwencjonowania pozyskanych od osób chorych na COVID-19 z terenu Gminy Piła, którego celem jest zidentyfikowanie wariantu dominującego na terenie Polski oraz monitorowanie sytuacji w zakresie pojawiania się nowych mutacji wirusa. Wyniki sekwencjonowania uzyskano dla 15 próbek, gdzie wariantOMICRON został zidentyfikowany w 11 z nich, natomiast w 4 próbkach stwierdzono wariant DELTA.

I.1.7. Inne choroby zakaźne

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano zasadniczy wzrost następujących zachorowań, w stosunku do roku poprzedniego:

- ospa wietrzna - 279 zachorowań (2021 r. - 227 zachorowań);

- płonica – 11 zachorowań (2021r.- 2 zachorowania);
- borelioza - 41 zachorowań (2021 r. - 38 zachorowań). Analiza przeprowadzonych wywiadów wykazała, że większość chorych zostało ukąszonych przez kleszcze, podczas przebywania na terenie powiatu pilskiego;
- wirusowe zapalenie wątroby typu C - przewlekłe i bliżej nieokreślone – 11 zachorowań, w tym 1 osoba została hospitalizowana (2021 r. - 7 zachorowań);
- wirusowe zapalenie wątroby typu A – zgłoszono 1 zachorowanie (2021 r.- 0), które wystąpiło u 75-letniej mieszkanki miasta. Chora została hospitalizowana. Nie ustalono źródła zakażenia;
- grypa – 1 zachorowanie potwierdzone badaniem molekularnym u hospitalizowanej osoby. (2021 r. - 0 zachorowań).

W 2022 roku nastąpił nieznaczny spadek zgłoszonych zachorowań na gruźlicę płuc – 5 zachorowań (2021 r. - 6 zachorowań), które dotyczyły: 2 kobiet w wieku 20 i 38 lat oraz 3 mężczyzn w przedziale wiekowym 38-55 lat. Wśród osób chorych zanotowano 2 osoby bezrobotne; 2– pracujące oraz 1 studentkę.

I.2. Nadzór nad zakażeniami szpitalnymi w podmiotach wykonujących działalność leczniczą

Zakażeniem szpitalnym nazywamy zakażenie, które wystąpiło w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. W 2022 r. przeprowadzono kontrole we wszystkich podmiotach lecznictwa stacjonarnego. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie funkcjonowania systemu zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych. PSSE w Pile we współpracy z zespołami kontroli zakażeń szpitalnych monitorowała i koordynowała działania przeciwepidemiczne w celu zwalczania ognisk zakażeń szpitalnych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą.

Szpitalnym ogniskiem epidemicznym określa się występowanie co najmniej dwóch zachorowań wywołanych tym samym drobnoustrojem, pozostających ze sobą w powiązaniu epidemiologicznym. Ogółem w 2022 r. zarejestrowano w podmiotach lecznictwa stacjonarnego na terenie Gminy Piła 13 ognisk szpitalnych, w których doszło do zakażenia 107 osób, w tym 99 pacjentów i 8 osób personelu medycznego. Przeważającym czynnikiem etiologicznym był wirus SARS-CoV-2, który wywołał 10 ognisk szpitalnych, ponadto wystąpiły 2 ogniska wywołane przez *Clostridium Difficile* oraz 1 ognisko spowodowane biologicznym czynnikiem chorobotwórczym *Enterococcus faecium* VRE.

I.3. Nadzór nad szczepieniami ochronnymi

Szczepienia ochronne w Polsce realizowane są w oparciu o obowiązujący Program Szczepień Ochronnych, który co roku zostaje zaktualizowany i ogłoszony w formie komunikatu przez Głównego Inspektora Sanitarnego. W dokumencie uregulowane są kwestie dotyczące wieku oraz zakresu wykonywania szczepień ochronnych. Program Szczepień Ochronnych (PSO)

obejmuje szczepienia obowiązkowe dzieci i młodzieży od urodzenia do 19 r. ż., osoby narażone w sposób szczególnie na zakażenie (finansowane z budżetu państwa) oraz szczepienia zalecane (nie finansowane z budżetu państwa).

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Pile sprawowała nadzór nad właściwą realizacją Programu Szczepień Ochronnych, warunkami przechowywania preparatów szczepionkowych w podmiotach prowadzących działalność leczniczą oraz nad procesem dystrybucji szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS). System ESNDS funkcjonuje w całym kraju i został opracowany w celu zapewnienia jednolitego obiegu dokumentacji dotyczącej realizacji szczepień ochronnych, usprawnienia obrotu szczepionkami zakupionymi do realizacji PSO oraz uzyskania bieżących danych o ich dostępności i rozmieszczeniu.

PSSE w Pile posiada magazyn szczepionek wyposażony w odpowiednią liczbą urządzeń chłodniczych z zainstalowanym system całodobowego monitorowania temperatury z funkcją odczytu, rejestracji i powiadamiania alarmowego (w przypadku odchyień od normy) na telefon komórkowy wyznaczonych pracowników. Urządzenia chłodnicze w przypadku przerw w dostawie prądu zasilane są automatycznie przez agregat prądowórczy.

Na terenie Gminy Piła 29 podmiotów medycznych realizowało Program Szczepień Ochronnych, w których przeprowadzone kontrole w zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych i warunków przechowywania preparatów szczepionkowych nie wykazały nieprawidłowości.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wykonania szczepień ochronnych, w której uwzględniono stan zaszczepienia przeciwko poszczególnym chorobom zakaźnym dzieci z poszczególnych roczników oraz osób z określonych grup zawodowych i grup ryzyka podlegających obowiązkowi szczepień, określono procent realizacji szczepień ochronnych, który podobnie jak w roku poprzednim kształtował się na wysokim poziomie 99%.

Liczba dzieci niepoddanych obowiązkowym szczepieniom ochronnym, ujętych w rejestrze prowadzonym przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Pile, na dzień 31.12.2022 r. wynosiła ogółem 40 dzieci (2021 r. - 36 dzieci), których rodzice lub opiekunowie prawni w liczbie 49 osób (2021 r. - 45 osób) uchylają się od obowiązkowych szczepień ochronnych. W stosunku do ww. osób prowadzone są przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile działania administracyjne.

W roku 2022 u mieszkańców Gminy Piła nie zarejestrowano niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP) (2021r. - 8 NOP po szczepieniu szczepionką przeciwko Covid-19).

Podsumowanie

1. W 2022 roku nastąpił wzrost liczby zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne inne niż COVID-19 (2022 r. - 413; 2021 r.- 318).
2. Nie zarejestrowano niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP); w 2021 r. zarejestrowano 8 NOP po szczepieniu szczepionką przeciwko COVID-19.
3. Liczba dzieci nieszczepionych, widniejących w rejestrze PSSE w Pile, według stanu na dzień 31.12.2022 r. wyniosła 40 dzieci; liczba rodziców i opiekunów prawnych uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych małoletnich dzieci wyniosła 49 osób.
4. Nie zarejestrowano zbiorowych zatruc pokarmowych.

II. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

II.1. Jakość wody przeznaczanej do spożycia

Woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia ludności miasta Piła jest ujmowana z ujęć podziemnych czwarto i trzeciorzędowych, zlokalizowanych na terenach oddalonych od zabudowań, w obszarze lokalizacji ujęć nie występują źródła zanieczyszczenia mogące powodować pogorszenie jakości wody, grunty są użytkowane wyłącznie do celów związanych z eksploatacją ujęć wody. Wyznaczone strefy ochrony bezpośredniej są ogrodzone, zagospodarowane, zamykane i oznakowane tablicą informacyjną o ujęciu wody i o zakazie wstępu osób nieupoważnionych, w pojedynczych przypadkach zainstalowany jest monitoring elektroniczny, czujniki dotykowe lub dozór fizyczny. Urządzenia wodne są na bieżąco konserwowane, studzienki kontrolne utrzymane czysto, włązy i obudowy szczelne w dobrym stanie technicznym. Wodociągiem o największej wydajności na terenie powiatu pilskiego jest wodociąg publiczny Piła, który zaopatruje miasto Piłę oraz osiedla włączone w granice miasta – Motylewo i Kalina. Jedynie Osiedle Gładyszewo posiada swój własny wodociąg o produkcji wody 181 m³/dobę.

Tabela 2. Próbkę pobrane do badań w wodociągu publicznym Piła w latach 2021-2022

Zakres badania	Liczba próbek kontroli urzędowej		Liczba próbek kontroli wewnętrznej		Liczba ludności zaopatrywanej w tys.			
					odpowiadająca wymaganiom		nie odpowiadająca wymaganiom	
	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.
Monitoring grupy A*	36	36	36	36	70,375	70,645	0	0
Monitoring grupy B**	4	4	4	4				
Nadzór	0	14	2	18				

W 2022 r. odnotowano 2 skażenia w zakresie bakteriologicznym (*Enterokoki kałowe*, bakterie grupy *coli*) instalacji wewnętrznych w budynkach placówek oświatowych w wyniku prowadzonych prac modernizacyjnych. Do czasu uzyskania prawidłowych wyników placówki były nieczynne lub przeniesiono zajęcia do innych budynków, pracownikom zapewniono źródło zastępcze wody. Po wykonanych działaniach naprawczych oraz badaniu jakości wody wydano orzeczenia o przydatności wody do spożycia.

Tabela 3. Próbkę pobrane do badań w wodociągu publicznym Gładyszewo w latach 2021-2022

Zakres badania	Liczba próbek kontroli urzędowej		Liczba próbek kontroli wewnętrznej		Liczba ludności zaopatrywanej w tys.			
					odpowiadająca wymaganiom		nie odpowiadająca wymaganiom	
	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.
Monitoring grupy A*	8	4	8	4	0,880	0,723	0	0
Monitoring grupy B**	2	1	2	1				
Nadzór	0	0	0	0				

Na terenie Gminy Piła działają 4 wodociągi lokalne. W 2022 roku w 2 z nich odnotowano przekroczenia bakterii grupy *coli* oraz ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72h. Wydano orzeczenia o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi, zapewniono źródło zastępcze wody. Po działaniach naprawczych oraz badaniach jakości wody – woda zdatna do spożycia przez ludzi.

Tabela 4. Próbki pobrane do badań w innych podmiotach zaopatrujących w wodę w latach 2021-2022

Zakres badania	Liczba próbek kontroli urzędowej		Liczba próbek kontroli wewnętrznej		Liczba ludności zaopatrywanej w tys.			
					odpowiadająca wymaganiom		nie odpowiadająca wymaganiom	
	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.
Monitoring grupy A*	15	10	21	10	0	0	0	0
Monitoring grupy B**	3	4	5	1				
Nadzór	2	14	14	13				

Okresowo jakość wody odbiegała od wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia najczęściej ze względu na zwiększone ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72h i bakterii grupy *coli*. W przypadku przekroczeń parametrów bakteriologicznych lub fizykochemicznych przedsiębiorstwa wodociągowe miały obowiązek podjęcia działań naprawczych w celu poprawy jakości wody.

Tabela 5. Działalność kontrolno – represyjna dotycząca wodociągów powiatu pilskiego w latach 2021 – 2022

L.p.	Działalność kontrolno-represyjna	2021 rok	2022 rok
1.	Liczba wodociągów pod nadzorem sanitarnym PPIS w Pile (stan na 31.12)	6	6
2.	Liczba przeprowadzonych kontroli i wizytacji	56	65
3.	Liczba ujęć zasilających wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz wodociągi zakładowe i lokalne pod nadzorem sanitarnym PPIS w Pile (stan na 31.12)	4	4
4.	Liczba przeprowadzonych kontroli i wizytacji	23	31
5.	Liczba pobranych próbek wody (kontrola urzędowa + kontrola wewnętrzna)	70	87
6.	Liczba decyzji merytorycznych	0	1

Dane dotyczące wodociągu publicznego Piła są corocznie raportowane do komisji Unii Europejskiej ze względu na wielkość dobowej produkcji wody lub liczbę mieszkańców korzystających z danego wodociągu. Dane te za pośrednictwem Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego trafiają do Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH - Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie. Dane dotyczące pozostałych wodociągów raportowane są raz na 3 lata.

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK

III.1. Domy pomocy społecznej

W ewidencji znajduje się 1 obiekt, skontrolowany. Obiekt przeznaczony jest dla osób przewlekle, somatycznie chorych o różnym stopniu zaburzeń o charakterze otępiennym. Czteropiętrowy budynek przystosowany jest dla osób niepełnosprawnych. W domu pomocy społecznej zapewniono opiekę pielęgniarską. Odpady medyczne gromadzone i oznakowane we właściwy sposób. Pranie bielizny i odzieży mieszkańców odbywa się na miejscu, we własnej pralni. Postępowanie z czystą i brudną bielizną prawidłowe, z zachowanym rozdziałem czasowym obiegu bielizny. Stosowane ogólnodostępne środki piorące oraz o właściwościach dezynfekujących. Wyznaczone miejsca przechowywania środków czystościowych oraz miejsca gromadzenia odpadów komunalnych we właściwym stanie sanitarno-porządkowym. Źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg publiczny Piła, który pozostaje pod stałym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile. Nieczystości płynne odprowadzane są do kanalizacji miejskiej. Otoczenie utrzymane we właściwym stanie sanitarno-porządkowym oraz technicznym. W placówce prowadzone są sukcesywnie prace remontowe oraz naprawcze.

III.2. Hotele, motele, inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

W ewidencji znajduje się 16 obiektów. W 2022 roku skontrolowano 10, przeprowadzono 12 kontroli sanitarnych, w tym 2 interwencyjne. Pierwsza interwencja, dotyczyła braku przestrzegania obostrzeń rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii oraz stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń hotelu. Przeprowadzono kontrolę sanitarną, która nie wykazała nieprawidłowości. Druga interwencja związana była z potwierdzonym laboratoryjnie przypadkiem zachorowania turysty na legionellozowe zapalenie płuc, który przebywał w jednym z hoteli. Przeprowadzono kontrolę oraz pobrano próbki wody do badań w kierunku obecności bakterii *Legionella sp.* - nie stwierdzono nieprawidłowości.

Przedmiotem pozostałych kontroli obiektów była ocena stanu sanitarno-technicznego. Sprawdzano postępowanie z bielizną brudną i czystą, zaopatrzenie w środki czystości, procesy dezynfekcji pomieszczeń, urządzeń i sprzętów, dostępność podstawowych środków higienicznych (papieru toaletowego, ręczników jednorazowego użycia, mydła), gospodarkę odpadami i nieczystościami płynnymi, zachowanie czystości i porządku w obiektach i ich otoczeniu oraz

przestrzeganie zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu. Wszystkie obiekty zaopatrzone w wodę bieżącą z wodociągu publicznego. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny ocenia się jako dobry.

Tabela 6. Ocena hoteli, moteli, innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie w latach 2021 - 2022

Typ zakładu	Liczba obiektów w ewidencji stan na 31.12.		Liczba obiektów skontrolowanych		Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba obiektów ze złym stanem sanitarnym i technicznym	
	2021 r.	2022 r.	2021 r.	2022 r.	2021 r.	2022 r.	2021r.	2022 r.
Hotele	8	8	6	7	6	9	0	0
Motele	2	2	1	1	1	1	0	0
Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie	7	7	0	2	0	2	0	0
SUMA	17	17	7 (41%)	10 (59%)	7	12	0	0

III.3. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej

W 2022 roku pod nadzorem znajdowało się 214 zakładów fryzjersko–kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej. Skontrolowano 66 obiektów w zakresie oceny stanu sanitarno-porządkowego i technicznego pomieszczeń. Przeprowadzono 72 kontrole sanitarne.

Tabela 7. Ocena zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej w latach 2021 - 2022

Typ zakładu	Liczba obiektów w ewidencji stan na 31.12.		Liczba obiektów skontrolowanych		Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba obiektów ze złym stanem sanitarnym i technicznym		
	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	
Fryzjerskie	63	64	0	18	0	18	0	0	
Kosmetyczne	89	86	10	28	10	31	0	0	
Odnowy biologicznej	solaria	3	3	3	1	3	3	0	0
	fitness club	8	5	0	0	0	0	0	0
	siłownie	1	1	0	0	0	0	0	0
	gabinety masażu	7	5	0	2	0	2	0	0
	inne	4	3	2	0	2	0	0	0
Tatuażu	2	3	0	2	0	2	0	0	
Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna usługa	48	44	6	15	6	16	0	0	
SUMA	225	214	21 (9%)	66 (31%)	21	72	0	0	

Podczas kontroli zakładów kosmetycznych i tatuażu zwracano szczególną uwagę na dezynfekcję oraz sterylizację narzędzi, w trakcie stosowania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich. Podkreślano, że zalecaną metodą sterylizacji narzędzi wielokrotnego użycia wykorzystywanych podczas zabiegów jest sterylizacja parą wodną w nadciśnieniu. Zakłady, które nie posiadały sterylizatorów zlecały usługę firmom zewnętrznym. W trakcie kontroli zakładów fryzjerskich skoncentrowano się na dezynfekcji narzędzi, powierzchni użytkowej (odpowiednie stężenie preparatów, czas działania, opis opakowań zastępczych, dokumenty zakupu środków), postępowaniu z bielizną czystą i brudną, gospodarce odpadami komunalnymi, sprzątanii

pomieszczeń, a także na utrzymaniu odpowiedniej higieny rąk. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny obiektów - dobry.

III.4. Obiekty komunikacji publicznej

Do tej grupy zaliczono dworce i stacje kolejowe, dworce autobusowe, przystanie żeglugi śródlądowej. Według ewidencji 7, skontrolowano 5 obiektów, przeprowadzając 6 kontroli sanitarnych. W przypadku jednego z obiektów wydano zalecenia pokontrolne, które zostały wykonane. Przeprowadzono ocenę stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń ogólnodostępnych związanych z odprawą podróżnych, m.in. poczekalni, toalet, peronów. Pomieszczenia utrzymane w dobrym stanie. Skontrolowano środki transportu publicznego (14 autobusów komunikacji publicznej, 2 pociągi pasażerskie dalekobieżne z miejscami do siedzenia, 1 tramwaj wodny) - stan sanitarny bez uwag.

Tabela 8. Ocena obiektów komunikacji publicznej w latach 2021 - 2022

Typ zakładu	Liczba obiektów w ewidencji stan na 31.12.		Liczba obiektów skontrolowanych		Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba obiektów ze złym stanem sanitarnym i technicznym	
	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.
Dworce autobusowe	1	1	1	1	1	1	0	0
Dworce i stacje kolejowe	2	2	0	2	0	3	0	0
Przystanie żeglugi śródlądowej	4	4	0	2	0	2	0	0
SUMA	7	7	1 (14%)	5 (71%)	1	6	0	0

III.5. Ustępy publiczne i ogólnodostępne

W 2022 r. w ewidencji znajdowało się 37 ustępów publicznych oraz 17 ustępów ogólnodostępnych, które usytuowane są w budynkach użyteczności publicznej m.in. w galeriach handlowych i marketach.

Tabela 9. Ocena ustępów publicznych i ogólnodostępnych w latach 2021 - 2022

Typ zakładu		Liczba obiektów w ewidencji stan na 31.12.		Liczba obiektów skontrolowanych		Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba obiektów ze złym stanem sanitarnym i technicznym	
		2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.
Ustępy publiczne	stałe skanalizowane	4	4	4	4	4	5	0	0
	tymczasowe nieskanalizowane	14	33	0	0	0	0	0	0
Ustępy ogólnodostępne		17	17	5	4	5	4		
SUMA		35	54	9 (26%)	8 (15%)	9	9	0	0

Skontrolowano 4 ustępy publiczne – przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych, w tym 1 sprawdzającą wykonanie zaleceń oraz 4 ustępy ogólnodostępne. Stan sanitarno-porządkowy i techniczny zachowany.

III.6. Kąpieliska śródlądowe

W sezonie kąpieliskowym 2022 r. w ewidencji znajdowały się 2 kąpieliska raportowane do UE: „Płotki” (sezon kąpieliskowy trwał w okresie od 15 czerwca do 31 sierpnia 2022 r.) i „Piaszczyste” (sezon kąpieliskowy trwał w okresie od 15 czerwca do 31 sierpnia 2022 r.). Organizatorem kąpielisk jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pile, ul. Bydgoska. Łącznie zbadano 8 próbek wody: w ramach kontroli urzędowej przed sezonem – 2 próbki, w ramach kontroli wewnętrznej w sezonie – 6 próbek. Jakość wody w kąpieliskach doskonała.

III.7. Pływalnie

W 2022 roku w ewidencji znajdowała się 1 pływalnia kryta, którą skontrolowano w roku sprawozdawczym. Stan sanitarno – porządkowy i techniczny ocenianego obiektu dobry.

Tabela 10. Liczba pobranych próbek wody w pływalniach na terenie powiatu pilskiego w latach 2021-2022

Nazwa pływalni	Liczba pobranych próbek wody							SUMA
	Rodzaj kontroli	2021r.			2022r.			
		bakteriologia	fizykochemia	<i>Legionella sp.</i>	bakteriologia	fizykochemia	<i>Legionella sp.</i>	
Park wodny - Centrum Rekreacji Wodnej AQUA-PIL w Pile	Kontrola urzędowa	22	10	6	28	10	4	42
	Kontrola wewnętrzna	145	94	34	189	158	48	395
SUMA		167	104	40	217	168	52	437

W 2022 roku pobrano do badań laboratoryjnych 42 próbki wody w ramach kontroli urzędowej (2021 r. - 38) oraz 395 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej (2021 r. - 273). W związku ze sprawowanym nadzorem sanitarnym najczęściej stwierdzano przekroczenia w zakresie: ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72h oraz *Legionella sp.* Działania naprawcze zmierzające do poprawy jakości wody najczęściej dotyczyły przeprowadzenia skutecznej dezynfekcji wody w niecce i instalacji systemu cyrkulacji, zwiększenia intensywności płukania filtrów, dopuszczania świeżej wody oraz w systemie instalacji wody ciepłej (pod prysznicami – przegrzewanie instalacji wodociągowej i dezynfekcja chloraminą). W zakresie fizykochemicznym najczęściej przekroczona była zawartość chloroformu - działania naprawcze polegały na dopuszczaniu świeżej wody.

III.8. Tereny rekreacyjne – 19, stan bez zmian. Ogółem skontrolowano 4 obiekty, przeprowadzono 10 kontroli sanitarnych, stan sanitarno-porządkowy i techniczny dobry. Zarejestrowane w tej grupie są m.in. tereny wypoczynkowe z plażami nad dwoma kąpieliskami (przeprowadzono w roku sprawozdawczym 8 kontroli sanitarnych) oraz parki (przeprowadzono 2 kontrole). Obiekty w dobrym stanie sanitarnym i technicznym.

Tabela 11. Ocena terenów rekreacyjnych w latach 2021 - 2022

Typ zakładu	Liczba obiektów w ewidencji stan na 31.12.		Liczba obiektów skontrolowanych		Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba obiektów ze złym stanem sanitarnym i technicznym	
	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.
Tereny rekreacyjne	19	19	4	4	6	10	0	0
SUMA	19	19	4 (21%)	4 (21%)	6	10	0	0

III.9. Cmentarze, domy przedpogrzebowe, zakłady pogrzebowe, postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

W 2022 r. pod nadzorem sanitarnym znajdowały się: 2 cmentarze, 1 dom przedpogrzebowy, 5 zakładów pogrzebowych. Przeprowadzono kontrole 1 cmentarza, domu przedpogrzebowego i 3 zakładów pogrzebowych. Stan sanitarny i techniczny obiektów oraz otoczenia – bez uwag.

Tabela 12. Ocena działalności funeralnej powiatu pilskiego w latach 2021 - 2022

Typ zakładu	Liczba obiektów w ewidencji stan na 31.12.		Liczba obiektów skontrolowanych		Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba obiektów ze złym stanem sanitarnym i technicznym	
	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.
Cmentarze	2	2	0	1	0	1	0	0
Domy przedpogrzebowe	1	1	0	1	0	1	0	0
Zakłady pogrzebowe	4	5	4	3	4	21	0	0
SUMA	7	8	4 (57%)	5 (62%)	4	23	0	0

Nie stwierdzono uchybień w postępowaniu ze zwłokami i szczątkami ludzkimi. Przeprowadzono 8 kontroli sanitarnych w związku z prowadzonym nadzorem nad ekshumacjami zwłok lub szczątków ludzkich. Dokonano oceny 13 środków transportu do przewozu zwłok lub szczątków ludzkich. W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile wydał 146 decyzji określających warunki ekshumacji oraz 18 postanowień na sprowadzenie urny/zwłok z zagranicy.

III.10. Inne obiekty użyteczności publicznej

W ewidencji znajduje się 45 obiektów, przeprowadzono 34 kontroli sanitarnych, wystawiono 2 decyzje administracyjne zatwierdzające laboratoria do badania próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Stan sanitarno – porządkowy i techniczny ocenianych obiektów dobry.

Tabela 13. Inne obiekty użyteczności publicznej w latach 2021 – 2022

Typ zakładu	Liczba obiektów w ewidencji stan na 31.12.		Liczba obiektów skontrolowanych		Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba obiektów ze złym stanem sanitarnym i technicznym	
	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.
Sklepy medyczne – sprzęt ortopedyczny	5	3	0	0	0	0	0	0
Domy kultury i kina	2	3	2	0	2	0	0	0
Parkingi przydrożne	1	1	1	0	1	0	0	0
Pralnie wodne i chemiczne	5	5	0	3	0	4	0	0
Stacje paliw	14	14	5	1	5	1	0	0
Stadiony i hale sportowe	2	2	0	0	0	0	0	0
Targowiska	2	2	0	0	0	0	0	0
Zakłady pogrzebowe	4	5	4	3	4	21	0	0
Różne	11	10	0	8	0	8	0	0
SUMA	46	45	12 (26%)	15 (33%)	12	34	0	0

*Różne to, m.in. Laboratoria występujące do PPIS w Pile o zatwierdzenie badań próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, studio tańca, zakłady zajmujące się usuwaniem nieczystości stałych i ciekłych, Miejski Zakład Komunikacji w Pile, Baza PKS w Pile, gdzie dokonuje się generalnego sprzątnięcia autobusów, wymiany pokrowców na zagłówkach itd. Wystawiono 3 decyzje administracyjne zatwierdzające laboratoria do badania próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, tj.: Laboratorium SGS Sp. z o. o. ul. Na Leszkowie w Pile i Laboratorium Miejskich Wodociągów i Kanalizacji w Pile przy ul. Waleckiej, Laboratorium Usługowo-Badawcze „Biochemik” Sp.z.o.o. w Śmiłowie

Tabela 14. Działalność kontrolno – represyjna obiektów użyteczności publicznej w latach 2021 – 2022

L.p.	Działalność kontrolno-represyjna	2021 rok	2022 rok
1.	Obiekty pod nadzorem sanitarnym PPIS w Pile (stan na 31.12)	360	368
2.	Liczba przeprowadzonych kontroli i wizytacji	416	632
3.	Liczba pobranych próbek wody (kontrola urzędowa + kontrola wewnętrzna)	319	445
4.	Liczba decyzji merytorycznych	251	148
5.	Liczba decyzji ustalających opłatę za czynności kontrolne	0	0
6.	Liczba postanowień	25	18
7.	Liczba opinii sanitarnych	16	15
8.	Liczba skarg i interwencji	22	17

III.11. Interwencje

W 2022 roku rozpatrywano 17 interwencji złożonych przez mieszkańców Piły, dotyczących m.in. niewłaściwego stanu techniczno-sanitarnego mieszkań, obecności insektów w budynku mieszkalnym, nieprzyjemnych zapachów na klatkach schodowych i piwnicach, niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w zakładach fryzjersko-kosmetycznych oraz w hotelach, obecności zanieczyszczeń w piaskownicy osiedlowej, uciążliwego hałasu i drgań pochodzących z urządzeń chłodniczych i wentylatorów sklepu spożywczego, umieszczenia pojemników na odpady komunalne w bliskiej odległości od okien budynku mieszkalnego, złej jakości wody w mieszkaniu socjalnym, nieprzestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii – brak zakrywania ust i nosa przy pomocy maseczki, przepełnionych pojemników na odpady komunalne na terenie cmentarza parafialnego. Przeprowadzono 4 kontrole interwencyjne; 5 postępowań wyjaśniających – nie stwierdzono nieprawidłowości; 8 spraw przekazano do właściwego rzeczowo organu.

IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

IV. Stan sanitarny zakładów służby zdrowia

IV.1. Placówki lecznictwa zamkniętego

W 2022 roku skontrolowano 3 podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne z 5 ujętych w ewidencji (szpitale). Przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych, w tym 1 interwencyjną, która nie wykazała nieprawidłowości. Zły stan sanitarno-techniczny stwierdzono w 1 podmiocie (20%). W stosunku do jednego podmiotu toczyło się postępowanie administracyjne za kwestionowane badanie jakości wody – przekroczenia w zakresie *Legionella sp.* W ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile wydał 3 decyzje administracyjne oraz 2 decyzje płatnicze za nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli sanitarnych.

IV.2. Zakłady lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

W tej grupie ujęte są przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, medyczne laboratoria diagnostyczne, zakłady rehabilitacji leczniczej i inne – łącznie to 59 obiektów. Skontrolowano 35 obiektów, w 3 obiektach stwierdzono nieprawidłowości, dotyczące niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego podłogi i listew przypodłogowych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile wydał 3 decyzje administracyjne oraz 8 decyzji płatniczych za kwestionowane obszary kontroli sanitarnych.

Tabela 15. Podmioty wykonujące działalność leczniczą w latach 2021 - 2022

Typ zakładu		Liczba obiektów w ewidencji stan na 31.12.		Liczba obiektów skontrolowanych		Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba obiektów ze złym stanem sanitarnym i technicznym	
		2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.
Placówki lecznictwa zamkniętego		5	5	4	3	4	5	1	1
Placówki lecznictwa otwartego	Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	59	59	21	35	21	35	3	3
	Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową	223	208	38	86	38	91	4	0
SUMA		287	272	63 (22%)	124 (46%)	63	131	8 (3%)	4 (1%)

IV.3. Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową

Ogółem w ewidencji ujęto 208 placówek, z czego skontrolowano 86 (41%), przeprowadzając 91 kontroli. Są to praktyki lekarzy rodzinnych, lekarzy dentyków, praktyki pielęgniarskie oraz inne obiekty świadczące usługi medyczne np. placówki zajmujące się rehabilitacją, badaniem słuchu, optyczne, zakłady rtg i rtg zębów, poradnie dietetyczne. Wydano 1 opinię sanitarną na nowopowstały obiekt oraz 3 decyzje płatnicze za kwestionowany obszar kontroli. W omawianej grupie obiektów nałożono 3 mandaty karne na łączną kwotę 900 zł za nieprawidłową gospodarkę odpadami medycznymi.

Tabela 16. Działalność kontrolno – represyjna podmiotów wykonujących działalność leczniczą w latach 2021 – 2022

L.p.	Działalność kontrolno-represyjna	2021 rok	2022 rok
1.	Obiekty pod nadzorem sanitarnym PPIS w Pile (stan na 31.12)	287	272
2.	Liczba przeprowadzonych kontroli i wizytacji	63 (22%)	131 (48%)
3.	Liczba decyzji merytorycznych	3	6
4.	Liczba decyzji ustalających opłatę za czynności kontrolne	0	13
5.	Liczba opinii sanitarnych	0	1
6.	Liczba skarg i interwencji	0	1
7.	Liczba mandatów / kwotę zł	0	3 / 900 zł

Podsumowanie

1. Mieszkańcy korzystający z wody wodociągowej na terenie powiatu pilskiego zaopatrywani są głównie przez podmioty do tego celu powołane, a dostarczana woda spełnia wymogi obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia, co jest wynikiem dobrej współpracy z producentami wody.
2. Obiekty użyteczności publicznej i podmioty wykonujące działalność leczniczą utrzymywane są w dobrym stanie sanitarnym.

V. STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

V.1. Zakres nadzoru sanitarnego

Sekcji Higieny Żywności i Żywienia w 2022 roku sprawowała nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, poprzez prowadzenie efektywnej działalności kontrolnej w podległych zakładach, zmierzającej do wyegzekwowania przestrzegania obowiązujących przepisów prawa krajowego i europejskiego w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia. W 2022 r. pod nadzorem sanitarnym znajdowało się ogółem 1016 zakładów (2021 r. - 894), w tym:

- 50 zakładów produkcji żywności (m.in. wytwórnie lodów, lodziarnie, piekarnie, ciastkarnie, cukiernie, zakłady garmazeryjne, producenci żywności w warunkach domowych, inne wytwórnie żywności);
- 497 zakładów obrotu żywnością (m.in. kioski, sklepy spożywcze/markety, magazyny hurtowe, obiekty ruchome i tymczasowe);
- 201 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego (m.in. zakłady małej gastronomii, restauracje);
- 94 zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego (m.in. bloki żywienia w szpitalach, stołówki szkolne, stołówki przedszkolne, bloki żywienia w domach opieki społecznej);
- 131 środków transportu żywności;
- 43 wytwórnie i miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością.

W nadzorowanych zakładach przeprowadzono ogółem 616 kontroli sanitarnych (2021 r. - 574). Wydano 276 (2021 r. - 327) decyzji administracyjnych, wyszczególnionych w tabeli nr 17.

Ponadto wydano 135 (2021 r. – 150) zaświadczeń o wpisie do rejestrów zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w tym 40 niewymagających decyzji zatwierdzenia tj. producentów żywności w warunkach domowych, podmiotów prowadzących sprzedaż artykułów spożywczych opakowanych - trwałych mikrobiologicznie, dla zakładów działających na rynku materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktów z żywnością oraz podmiotów prowadzących sprzedaż żywności „na odległość”.

Tabela 17. Zestawienie ilości wydanych decyzji w latach 2021-2022

DECYZJE	Lata	
	2022	2021
wstrzymania działalności produkcyjno-handlowej lub ograniczenia produkcji	0	1
nakazujące doprowadzenia zakładu do właściwego stanu sanitarno-technicznego	3	1
poszerzające działalność produkcyjno-handlową	7	19
wygasające związane ze zmianą zakresu działalności	-	15
zatwierdzające zakład do prowadzenia działalności	90	120
wykreślające zakład - zaprzestanie prowadzenia działalności	81	67
warunkowego zatwierdzenia zakładu	3	1
płatnicze obciążające podmioty gospodarcze kosztami przeprowadzonych kontroli	93	99
umorzenia wszczęcia postępowania	-	1
decyzje zatwierdzające – czasowe z określonym terminem działalności	2	1
uchylająca	-	1
prolongaty	-	1
RAZEM	276	327

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością uwzględniającymi przepisy w zakresie wymagań higienicznych.

Zgodnie z wymaganiami prawa żywnościowego przedsiębiorcy branży spożywczej są zobowiązani do zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, poprzez stosowanie zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz wdrożenie i utrzymanie kontroli wewnętrznej w zakładach w oparciu o zasady systemu HACCP – Analiza Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli.

Za stwierdzone uchybienia podczas prowadzonego nadzoru nałożono 34 (2021 r. - 26) mandaty karne na łączną kwotę 6750 zł. (2021 r. - 4800 zł).

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 265 próbek środków spożywczych (2021 r. - 295) oraz 5 próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Zdyskwalifikowano 5 próbek oraz uwagami opatrzone 5 próbek środków spożywczych. Pobór próbek prowadzony był zgodnie z procedurą pobierania próbek w ramach nadzoru bieżącego. Większość próbek pobrano z miejsc obrotu żywnością.

W 2022 r. na prośbę producenta rozpatrzono 8 pism związanych z wystawieniem Health Certificate na eksportowaną skrobię ziemniaczaną oraz mleko instant, wystawiono 8 certyfikatów. Rozpatrzono również 14 wniosków o dokonanie granicznej kontroli sanitarnej, w związku z importem z Wielkiej Brytanii (kawy ziarnistej, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością – bibuły filtracyjnej do herbaty i kawy w kapsułkach, folii polipropylenowej). Ponadto rozpatrzono 26 wniosków o dokonanie granicznej kontroli sanitarnej, w związku z eksportem (herbaty, kawy palonej mielonej, kawy w kapsułkach, kawy rozpuszczalnej), do różnych krajów świata (Republiki Białorusi, Macedonii Północnej, Egiptu, Wielkiej Brytanii, Jordanii, Cypru, Arabii Saudyjskiej,

Bahrainu, Ukrainy, Chile,). Przeprowadzono 40 kontroli obejmujących sprawdzenie dokumentacji i oględzin partii produktów. Wydano 42 świadectwa spełniające wymagania zdrowotne dla środków spożywczych (31) oraz materiałów do kontaktu z żywnością (11).

Na terenie Gminy Piła działa 11 zakładów produkujących żywność pochodzenia niezwierzęcego w warunkach domowych. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną w kuchni domowej, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2022 roku do Sekcji Higieny Żywności i Żywienia wpłynęło 31 próśb o interwencje, przeprowadzono 31 kontroli sanitarnych. Interwencje konsumentów dotyczyły m.in.:

- wprowadzania do obrotu artykułów spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości/terminu przydatności do spożycia oraz o zmienionych cechach organoleptycznych;
- niehigienicznej sprzedaży żywności;
- brak bieżącego stanu sanitarno – higienicznego w zakładzie;
- domniemanego przygotowywania posiłków w mieszkaniu prywatnym;
- niewłaściwej jakości jaj;
- niewłaściwego gromadzenia odpadów, w tym pochodzenia zwierzęcego;
- zażalenia na środek spożywczy, prawdopodobieństwo /domniemanie zanieczyszczenia Salmonellą;
- niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego koszy zakupowych;
- niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego środka transportu;
- niewłaściwej jakości serwowanych dań;
- niewłaściwej jakości artykułów spożywczych.

We wszystkich przypadkach prowadzono w trybie pilnym postępowanie ustawowe, zgodnie z posiadanymi kompetencjami. Osobom wnoszącym interwencje z podaniem danych osobowych udzielano każdorazowo pisemnej odpowiedzi. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 5 mandatów karnych na łączną kwotę 950 zł.

Kontrole tematyczne i akcyjne przeprowadzane były w związku z poleceniami rekomendowanymi przez GIS/WPWIS, obejmowały różne zakresy tematyczne, m.in.:

- wystąpienie w Polsce sytuacji epidemicznej wynikającej z zagrożenia koronawirusem SARS-CoV-02. Przeprowadzono kontrole dotyczące przestrzegania nakazów, zakazów wynikających z obowiązującego rozporządzenia. Kontrolowano sklepy, miejsca sprzedaży z punktów otwartych (stragany, kramy na wolnej przestrzeni), restauracje, łącznie przeprowadzono 163 kontrole. Za stwierdzone nieprawidłowości dotyczące braku zakrywania ust i nosa nałożono 25 mandatów karnych na kwotę 1950 zł. w 1 przypadku odmówiono przyjęcia mandatu karnego;
- kontrole dotyczące supermarketów, w których prowadzi się rozbiór tusz, półtusze i elementów, identyfikowalności mięsa wieprzowego oraz terminów przydatności do spożycia tego mięsa –

Przeprowadzono 2 kontrole sanitarne w sklepach wielkopowierzchniowych, w których prowadzony był rozbiór mięsa; 1 kontrolę przeprowadzono przy współudziale przedstawiciela Powiatowego Lekarza Weterynarii, niezgodności nie stwierdzono;

- podczas organizowanej „majówki na Wyspie” oraz „Kiermaszu Kulinarnego” przeprowadzono w dni wolne od pracy 10 kontroli sanitarnych, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości;
- w okresie od 18.06.2022 r. - 30.09.2022 r. prowadzono wzmożony nadzór sanitarny nad obiektami żywienia zbiorowego otwartego, w tym nad obiektami małej gastronomii, obiektami tymczasowymi a także zakładami żywienia zbiorowego zamkniętego, które obsługiwały kolonie. Łącznie w ramach powyższej akcji przeprowadzono 142 kontrole sanitarne, w tym w dni wolne od pracy 81 kontroli. Podczas przeprowadzanych kontroli zwracano szczególną uwagę na warunki sanitarne w zakresie produkcji, przechowywania i sprzedaży żywności. Nieprawidłowości stwierdzono w 12 obiektach, które polegały na nieprawidłowym magazynowaniu żywności, narażeniu żywności na zanieczyszczenia zewnętrzne, brak prowadzonej dezynfekcji jaj świeżych, artykuły spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia/dat minimalnej trwałości, nieprzestrzeganiu stanowisk pracy, brak bieżącego stanu sanitarnego w pomieszczeniach zakładu, brak segregacji artykułów spożywczych w urządzeniach chłodniczych, brak na bieżąco prowadzonych zapisów w rejestrach z GHP oraz systemu HACCP, brak źródła pochodzenia na wprowadzane do obrotu artykuły spożywcze. W związku z wykazanymi nieprawidłowościami nałożono 12 mandatów karnych na łączną kwotę 2600 zł.;
- przeprowadzono 11 pozytywnych kontroli z oceną placówek, w których żywione były dzieci i młodzież wypoczywająca w okresie letnim i zimowym;
- w związku ze skażeniem ryb na rzece Odrze przeprowadzono 33 kontrole tematyczne dotyczące źródła wprowadzanych do obrotu ryb, nieprawidłowości nie stwierdzono;
- prowadzono wzmożony nadzór nad producentami i importerami /dystrybutorami suplementów diety z uwzględnieniem sprzedaży internetowej, przeprowadzono 4 kontrole w wytypowanych 2 zakładach w zakresie znakowania;
- w związku z zorganizowanym w okresie przedświątecznym na Pilskim Jarmarkiem Bożonarodzeniowym przez Prezydenta Miasta Piły, przeprowadzono 9 kontroli sanitarnych stoisk ze sprzedażą żywności, w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości;
- w okresie przedświątecznym przeprowadzono wspólnie z przedstawicielami Powiatowego Lekarza Weterynarii 2 kontrole sanitarne tematyczne związane ze sprzedażą ryb żywych, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości;

- zwracano szczególną uwagę podczas 38 kontroli bieżących na prawidłowość doboru wkładek absorpcyjnych oraz spełnienie przez nich odpowiednich wymagań, w tym zapewnienie zdolności absorpcji oraz braku bezpośredniego kontaktu z żywnością absorbera;
- podczas 270 bieżących kontroli sprawdzano pochodzenie wprowadzanego do obrotu towaru w związku występowaniem przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) oraz prowadzeniem wzmożonego nadzoru nad sprzedażą mięsa wieprzowego i dziczyzny;
- zwracano również szczególną uwagę na stan sanitarno-higieniczny koszy zakupowych podczas bieżących kontroli (38).

V.2. Ocena stanu sanitarnego najbardziej znaczących grup obiektów w prowadzonym nadzorze

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Do grupy obiektów sklasyfikowanych, w których stwierdzono zakłady niezgodne należą: sklepy spożywcze, w tym super i hipermarkety, piekarnie, zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym zakłady małej gastronomii. Odsetek obiektów żywności i żywienia o stanie sanitarnym niezgodnym z wymaganiami w latach 2021-2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 18. Odsetek obiektów żywnościowo-żywieniowych o niezgodnym stanie sanitarnym (porównanie lat 2021-2022)

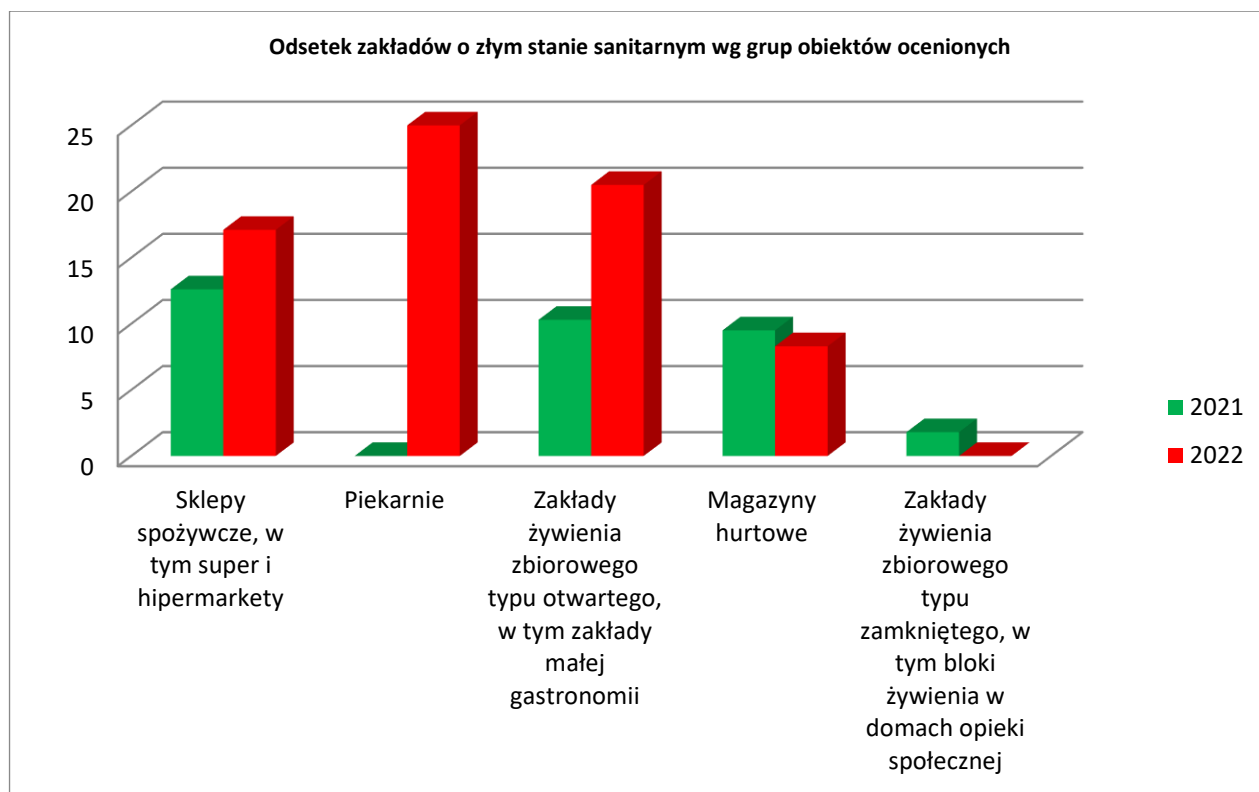
Lata	Odsetek obiektów o złym stanie sanitarnym (%)
2021	7,9
2022	11,6

Porównując lata 2021 – 2022 obserwujemy zwiększenie liczby zakładów nie spełniających wymagań sanitarno – higienicznych. Zestawienie zakładów o złym stanie sanitarnym według grup obiektów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 19. Grupy obiektów o złym stanie sanitarnym (porównanie lat 2021-2022)

Lp.	Grupy obiektów	2021	2022
		(%)	(%)
1.	Sklepy spożywcze, w tym super i hipermarkety	12,6	17,1
2.	Piekarnie	0	25
3.	Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym zakłady małej gastronomii	10,3	20,5
4.	Magazyny hurtowe	9,5	8,3
5.	Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w tym bloki żywienia w domach opieki społecznej	1,8	0

Odsetek zakładów o złym stanie sanitarnym według grup obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny poziomu występującego ryzyka w latach 2021-2022 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Odsetek zakładów o złym stanie sanitarnym w latach 2021-2022

Porównując lata 2021-2022 nastąpiło pogorszenie stanu sanitarnego w następujących grupach zakładów ocenionych, tj. sklepy spożywcze, w tym super i hipermarkety, piekarnie, zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym zakłady małej gastronomii. Natomiast poprawił się stan sanitarny w magazynach hurtowych oraz w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego. Większość uchybień stwierdzanych podczas przeprowadzanych kontroli w poszczególnych grupach obiektów wynikała z zaniedbań właścicieli i pracowników zatrudnionych w sektorze spożywczym, brak środków finansowych lub nadmiernej oszczędności, brak wdrożenia systemu HACCP oraz nieprzestrzegania zasad dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej.

V.2.1. Obiekty obrotu żywnością

V.2.1.1. Sklepy spożywcze, w tym super i hipermarkety

W 2022 r. pod nadzorem były 233 obiekty, skontrolowano 105 zakładów. Przeprowadzono 159 kontroli. Dokonano oceny stanu sanitarnego w 70 zakładach, z czego 12 zakładów uznano za niezgodne z wymaganiami. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości:

- artykuły spożywcze po upływie daty minimalnej trwałości /terminu przydatności do spożycia;
- przerwany łańcuch chłodniczy środków spożywczych łatwo psujących się;

- zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i urządzeń;
- brak segregacji artykułów spożywczych w urządzeniach chłodniczych oraz brak rozdzielczości sprzedaży;
- niewłaściwe magazynowanie artykułów spożywczych;
- brak zabezpieczenia środków spożywczych przed wewnętrznymi i zewnętrznymi zanieczyszczeniami;
- brak identyfikacji źródła pochodzenia na wprowadzane do obrotu artykuły spożywcze.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 13 mandatów karnych na kwotę 2500 zł.

V. 2.1.2. Magazyny hurtowe

W 2022 roku pod nadzorem było 46 obiektów, skontrolowano 19 hurtowni. Przeprowadzono 32 kontrole. Dokonano oceny stanu sanitarnego w 12 obiektach, w tym 1 zakład uznano za niezgodny z wymaganiami, ze względu na zły stan sanitarno-higieniczny. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 100 zł.

V.3. Obiekty produkcji żywności

V.3.1. Piekarnie

W 2022 roku pod nadzorem były 4 zakłady, wszystkie zakłady skontrolowano, przeprowadzono 7 kontrole. Dokonano oceny stanu sanitarnego w 4 obiektach, w tym 1 zakład uznano za niezgodny z wymaganiami.

Stwierdzone nieprawidłowości:

- brak monitorowania krytycznych punktów kontroli (CCP) wynikających z systemu HACCP;
- niewłaściwe magazynowanie żywności, niezgodnie z deklaracją producenta;
- przerwanie ciągłości łańcucha chłodniczego;
- artykuły spożywcze po upływie daty minimalnej trwałości /terminu przydatności do spożycia.

Nałożono 1 mandat karny na kwotę 200 zł.

V.3.2. Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego

W 2022 r. nadzorowano 201, skontrolowano 130 zakładów. Przeprowadzono 165 kontrole. Dokonano oceny stanu sanitarnego w 68 zakładach, w tym 14 zakładów uznano za niezgodne z wymaganiami. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości:

- narażenie żywności na zanieczyszczenia;
- niewłaściwe magazynowanie artykułów spożywczych;
- nieprzestrzeganie stanowisk pracy;
- brak segregacji artykułów spożywczych w urządzeniach chłodniczych;
- brak prawidłowo prowadzonej dezynfekcji jaj;

- brak zachowanego stanu sanitarnego;
- artykuły spożywcze po upływie daty minimalnej trwałości/terminu przydatności do spożycia;
- stwierdzono rozbieżności pomiędzy dokumentacją a realizacją zamierzeń wynikających z GHP i systemu HACCP, w tym brak monitorowania CCP.

W tej grupie obiektów, w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości lub niewłaściwego stanu sanitarno – higienicznego, nałożono na osoby winne zaniedbań 20 mandatów karnych na kwotę 4100 zł.

V.3.3. Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego

W 2022 r. pod nadzorem były 94 obiekty, skontrolowano 61 zakładów. Przeprowadzono 73 kontrole. Dokonano oceny stanu sanitarnego w 61 zakładach. Podczas kontroli nie stwierdzono zakładów niezgodnych z wymaganiami.

Żywnienie zbiorowe zamknięte jest szczególnie ważnym elementem podstawowej formy żywienia dla określonych grup ludności (pacjentów szpitali, dzieci w szkołach, przedszkolach i żłobkach, na obozach i koloniach, pracowników korzystających ze stołówek pracowniczych, pensjonariuszy domów opieki społecznej oraz domów wczasowych). W 2022 roku oceniono sposób żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego w: stołówkach przedszkoli, stołówkach szkolnych, stołówkach burs i internatów, stołówkach w zakładach specjalnych i wychowawczych, bloków żywieniowych w szpitalach, bloków żywieniowych domów opieki społecznej, stołówkach na koloniach/półkoloniach. Oceny żywienia dokonano na podstawie jadłospisów dekadowych. W 4 szkolnych blokach żywieniowych, w 2 punktach wydawania posiłków w szkołach podstawowych i 2 punktach wydawania posiłków w przedszkolach oraz podczas trwania zimowiska wydano w trakcie przeprowadzanych kontroli doraźne zalecenia do jadłospisów dekadowych dotyczące zwiększenie częstotliwości podawania ryb i/lub przetworów rybnych. W ocenianych jadłospisach w domach pomocy społecznej poddanych ocenie stwierdzono w 1 obiekcie podawanie zbyt małej ilości warzyw i owoców w śniadaniach i kolacjach.

Pozostałe jadłospisy dostosowane były do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w *sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach oraz Norm żywienia dla populacji Polski – redakcja naukowa Mirosław Jarosz.*

Pod nadzorem PPIS w Pile znajdują się 3 zakłady opieki zdrowotnej wykonujące działalność leczniczą. W roku sprawozdawczym 1 zakład prowadził żywienie we własnym zakresie, natomiast 2 zakłady prowadziły żywienie w ramach cateringu, do których dostarczane były posiłki z zakładów żywienia zbiorowego otwartego. Dwa zakłady świadczące usługi cateringowe są pod nadzorem PPIS w Pile. Przeprowadzono 3 kontrole sanitarne z klasyfikacją. Ponadto skontrolowano

i sklasyfikowano dwa zakłady gastronomiczne, które świadczą usługi cateringowe. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

We wszystkich kontrolowanych szpitalach poddano ocenie jadłospisy dekadowe. Ocena końcowa sposobu żywienia/ jadłospisu była w 2 obiektach prawidłowa i w 1 zakładzie zadowalająca. Nie stwierdzono nieprawidłowości eliminujących pozytywną ocenę jadłospisów. W 1 zakładzie zwrócono uwagę na poprawę jadłospisu w punkcie dotyczącym podawania ryb lub przetworów rybnych, która była zbyt mała – w dekadzie serwowana była 1 raz porcja ryby, natomiast według zaleceń winna wynosić minimum 3 razy w dekadzie lub 2 razy w tygodniu, przez co należy zwiększyć ich podaż z uwagi na źródło cennych składników odżywczych, a w szczególności kwasów tłuszczowych omega-3. W jednym obiekcie zaobserwowano brak w analizowanej dekadzie podaży fermentowanych napojów mlecznych, które są istotne w żywieniu osób powracających do zdrowia z uwagi na lepszą przyswajalności przez organizm w wyniku fermentacji. Zaobserwowano również w przypadku śniadań zbyt małą podaż warzyw i owoców. Powyższe nieprawidłowości po części wynikały ze zbyt niskiej dziennej stawki żywieniowej na osobę.

V.4. Środki transportu

W roku 2022 skontrolowano 38 środków transportu, w tym:

- 26 środków transportu stanowiących samodzielny, pojedynczy zakład, należących do osób prywatnych i firm transportowych;
- 12 środków transportu będących na wyposażeniu zakładu;

Podczas przeprowadzanych kontroli sprawdzano przede wszystkim: stan sanitarno – higieniczny oraz techniczny pojazdów, w tym poziom czystości pojazdów i wyposażenia, karty mycia i dezynfekcji pojazdów, przestrzeganie zasad higieny, w tym higieny osobistej osób odpowiedzialnych za warunki transportu. Zwracano uwagę na zapewnienie odpowiedniego, niezbędnego wyposażenia i sprzętu w celu zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego i sposobu monitorowania warunków transportu. Zakłady produkujące żywność posiadają na ogół własne środki transportu na które uzyskały pozytywne decyzje organu PIS. Wydano 19 decyzji zatwierdzających środki transportu do przewozu artykułów spożywczych.

V.5. Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów

W okresie sprawozdawczym udzielono 10 porad w odniesieniu do przynależności gatunkowej grzybów oraz wydano 6 atestów na grzyby świeże. Na stronie internetowej znajdowały się informacje dotyczące podstawowych zasad bezpieczeństwa dla osób zbierających i spożywających grzyby oraz zasad wprowadzania do obrotu handlowego grzybów świeżych. W roku 2022 nie odnotowano ognisk zatruc pokarmowych, w tym zatruc grzybami.

V.6. Ocena spraw załatwianych w systemie RASFF

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w ramach funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach (RASFF) otrzymał 37 powiadomień dotyczących niebezpiecznej żywności oraz wyrobów do kontaktu z żywnością, w tym: 30 powiadomień dotyczyło produktów spożywczych, 7 powiadomień dotyczyło wyrobów do kontaktu z żywnością. Przesłane powiadomienia ze względu na rodzaj podzielone były na: alarmowe (27), informacyjne (8), uzupełniające (1) i zgłoszenia (1). Zgłoszone produkty w systemie nie spełniały wymagań przepisów prawnych i stanowiły potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów.

Do zanieczyszczeń najczęściej występujących należały zanieczyszczenia: chemiczne (26), mikrobiologiczne (4), fizyczne (7). Przeprowadzono 49 kontroli w zakładach wskazanych w listach dystrybucyjnych na terenie Gminy Piła oraz podjęto działania wyjaśniające, stosownie do stanu faktycznego. Przeprowadzone kontrole sanitarne i pozyskiwane informacje na piśmie od podmiotów wykazywały, że produkty kwestionowane, zostały wycofywane z obrotu, zgodnie z własną procedurą, bądź zostały sprzedane indywidualnym klientom. Również we własnym zakresie podmioty podejmowały działania polegające na wcześniejszym wycofywaniu z obrotu produktów niebezpiecznych, zgodnie z własnymi procedurami, po otrzymaniu informacji z centralnych punktów, od dystrybutorów bądź od producentów. W zakładach wywieszane były informacje dla klientów o możliwości zwrotu kwestionowanego towaru. W związku z przesłanymi powiadomieniami w 2 przypadkach przekazano sprawę do rozpatrzenia Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii, z uwagi na właściwość organu.

V.7. Jakość zdrowotna środków spożywczych

W 2022 roku pobrano 265 próbek środków spożywczych do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli, monitoringu oraz próbki do badań laboratoryjnych wspólnych w ramach kontroli urzędowej i monitoringu. Zgodnie z rocznym planem pobierania próbek na rok 2022 zaplanowano 110 próbek żywności do badań w kierunku zanieczyszczeń fizykochemicznych oraz 156 próbek do badań w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych. Roczny plan został zrealizowany w 100%. Poza planem pobrano 7 próbek środków spożywczych. Zdyskwalifikowano 5 próbek, uwagami opatrzone 5 próbek środków spożywczych. Pobór próbek prowadzony był zgodnie z procedurą pobierania próbek w ramach nadzoru bieżącego. Przyczyną dyskwalifikacji/opatrzenia uwagami było:

- przekroczenie kryteriów mikrobiologicznych;
- obecność niedeklarowanej substancji;
- przekroczenie zawartość witaminy C;
- błędne oznakowanie dotyczące wartości odżywczej produktu.

Tabela 20. Liczba zbadanych, w tym zdyskwalifikowanych próbek w 2022 r.

Badanie w kierunku zanieczyszczeń	Liczba próbek				
	pobranych	zdyskwalifikowanych/op atrzonych uwagą	krajowe	import	UE
chemicznych	107 plan :	5 opatrzone uwagą	80	13	14
	2 poza planem	-	2	-	-
mikrobiologicznych	151 plan	5 zdyskwalifikowanych	136	-	15
	5 poza planem	-	5	-	-

We wszystkich stwierdzonych niezgodnościach postępowano zgodnie z „Algorytmem postępowania z próbkami żywności i przedmiotami użytku oraz wynikami badania próbek” tzn. przekazywano wyniki badań odpowiednio do właściwego terenowo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego /Powiatowego Lekarza Weterynarii nadzorującego zakład produkcyjny oraz do zakładu, w którym pobierano próbki.

W 2022 roku pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli monitoringu 5 próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością tj. 2 próbki wyrobów z melaminy, 2 próbki wyrobów szklanych, w tym kryształowych oraz 1 próbkę materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych. Roczny plan został zrealizowany w 100%. Pobrane próbki w zakresie wykonanych oznaczeń spełniały wymagania określone w obowiązujących przepisach prawnych. Pobór próbek prowadzony był zgodnie z procedurą pobierania próbek w ramach nadzoru bieżącego.

V.8. Nadzór nad produkcją i obrotem żywności specjalnego przeznaczenia i suplementów diety

W trakcie kontroli sanitarnych dokonywano oceny znakowania środków spożywczych ze szczególnym uwzględnieniem suplementów diety oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia. Oceniono: oznakowanie 48 suplementów diety, w tym 22 prezentacje suplementów diety ze stron internetowych oraz znakowanie 4 środków spożywczych specjalnego przeznaczenia dla szczególnych grup (preparat do dalszego żywienia niemowląt (1), produkty zbożowe przetworzone przeznaczone dla niemowląt i małych dzieci (3)). Stwierdzono następujące nieprawidłowości dotyczące znakowania suplementów diety:

- dystrybutor/importer z Republiki Czeskiej nie zadeklarował w zgłoszeniu do GIS zawartości witaminy E, której w oznakowaniu wykazano efekt odżywczy lub fizjologiczny poprzez zadeklarowanie tej witaminy w postaci liczbowej oraz w procentach w stosunku do referencyjnych wartości spożycia w dziennej porcji;
- wykaz składników rozpoczynał się od słowa: „skład”, zamiast właściwego słowa „składniki”;
- podana w oznakowaniu forma witaminy E jako „octan tokoferolu” została nieprawidłowo przetłumaczona na język polski. W języku czeskim i angielskim podano prawidłową nazwę formy chemicznej tej witaminy jako „DL-alpha-tocopheryl acetate” (octan DL-alfa-tokoferylu);

- użyto sformułowania: „*zalecana dawka dobową*” zamiast właściwego: „*zalecana porcja do spożycia*”;
- w porcjach określonych przez producentów jako „*3 tabletki*” oraz „*1 saszetka*”, nie została spełniona minimalna ilość 15% referencyjnej wartości spożycia dla witaminy C obecnej w przedmiotowych suplementach diety.

W związku z powyższym przedstawiciel firmy, który jest podmiotem odpowiedzialnym za wprowadzanie do obrotu przedmiotowych suplementów diety, zobowiązał się do ich czasowego wstrzymania sprzedaży i zadeklarował, że stwierdzone w oznakowaniu i prezentacji w katalogu nieprawidłowości zostaną usunięte w określonym terminie. Sprawa będzie kontynuowana w 2023 roku.

Na terenie Gminy Piły objętych nadzorem jest 10 podmiotów, prowadzących działalność w zakresie sprzedaży „na odległość” m.in. suplementów diety poprzez strony internetowe i m.in. przez portal Allegro, Amazon, Empik.

V.9. Produkcja i obrót żywnością genetycznie modyfikowaną i nową żywnością

Na terenie Gminy Piła nie znajdują się zakłady produkcji żywności genetycznie modyfikowanej i nowej żywności (GMO). Jeden producent tj. Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego bada swoje produkty w kierunku obecności GMO.

W 2022 r. podczas prowadzonych kontroli sanitarnych w zakładach żywnościowo-żywnościowych stosujących surowce (lub ich produkty) mogące potencjalnie zawierać GMO (soja, kukurydza, rzepak, bawełna, ryż, siemię lniane, papaję, ziemniaki, sezam, burak cukrowy i inne), stosowane były listy pytań kontrolnych dla zakładów produkcji żywnością pod kątem prawidłowego znakowania na obecność GMO. W kontrolowanych zakładach sprawdzano dokumentację dołączaną do produktów/surowców od dostawców i od producentów, potwierdzającą brak występowania GMO (świadczenia jakościowe, specyfikacje, certyfikaty).

Zgodnie z rocznym planem poboru próbek pobrano 1 próbkę z grupy produkty i wyroby przemysłu piekarskiego zawierające mąkę kukurydzianą lub sojową do badań laboratoryjnych w kierunku GMO, potencjalnie wyprodukowaną z GMO. W powyższej próbce nie wykryto obecności organizmów zmodyfikowanych genetycznie. Ze względu na oznaczoną ilość GMO produkt nie wymagał oznakowania.

V.10. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

Nadzorem objęto 43 miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Łącznie przeprowadzono 8 kontroli, z czego 4 zakłady sklasyfikowano, które uzyskały ocenę zgodną z wymaganiami. Stwierdzono, że zakłady posiadają wymaganą dokumentację na wprowadzanie do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. W ramach funkcjonowania systemu RASFF do Sekcji Higieny Żywności i Żywnienia przesłano

7 powiadomień, w tym 2 informacyjne, 5 alarmowych, dotyczących: szklanek „Jungle Summer” 250 ml, dekorowanych talerzy dla dzieci, talerzy, szczypców uniwersalnych, szklanek utrzymujących temperaturę pochodzących z Niemiec, zestawów szklanek świątecznych z Chin, szczypców do steku. W związku z powyższym przeprowadzono 10 kontroli oraz przeprowadzono rozmowy telefoniczne. Po wcześniejszych informacjach od dostawców, podmioty własnymi procedurami wycofywały produkty.

W ramach urzędowej kontroli i monitoringu do badań laboratoryjnych pobrano 5 próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością tj. 2 próbki wyrobów z melaminy, 2 próbki wyrobów szklanych, w tym kryształowych oraz 1 próbkę materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych. Pobrane próbki w zakresie wykonanych oznaczeń spełniały wymagania określone w obowiązujących przepisach prawnych.

V.11. Informacje o współpracy z innymi jednostkami kontrolnymi, organizacjami konsumenckimi i środkami masowego przekazu

W roku sprawozdawczym współpracowano z:

1. *Powiatowym Inspektoratem Weterynarii* - w ramach zawartego porozumienia o współpracy przeprowadzono wspólnie 4 kontrole sanitarne, z czego 2 dotyczyły wprowadzania do obrotu ryb żywych i świeżych oraz 1 kontrolę dotyczącą supermarketów, w których prowadzi się rozbiór tusz, półtuszy i elementów, identyfikowalności mięsa wieprzowego oraz terminów przydatności do spożycia tego mięsa z uwzględnieniem produktów importowych oraz przywożonych z innych krajów UE, nie stwierdzono nieprawidłowości. Nadto przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w związku z powziętą informacją od konsumenta, dotyczącą nieprawidłowego stanu sanitarno-higienicznego podczas sprzedaży wyrobów wędliniarskich, ryb wędzonych i przetworów mięsnych na stoisku mięsno-wędliniarskim zlokalizowanym na targowisku miejskim. Przeprowadzona kontrola potwierdziła zasadność powyższej interwencji, w związku z powyższym nałożono mandat karny w kwocie 200 zł.
2. *Wojskowym Ośrodkiem Medycyny Prewencyjnej w Bydgoszczy* - przeprowadzono 1 wspólną kontrolę w hurtowni mięsno-wędliniarskiej. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.
3. *Komendą Powiatowej Policji w Pile* – z funkcjonariuszami Policji przeprowadzono 4 wspólne kontrole w okresie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.
4. *Środkami masowego przekazu* - na stronie internetowej stacji umieszczono informacje dotyczące:
  - kursu dla kandydatów na klasyfikatora grzybów świeżych;
  - kursu dla kandydatów na grzyboznawcę;
  - podstawowych zasadach bezpieczeństwa dla osób zbierających i spożywających grzyby oraz zasad wprowadzania do obrotu grzybów;

- „Wybieraj bezpieczną żywność” – Kampania informacyjna.

Podsumowanie

Głównym zmierzaniem działalności Sekcji Higieny Żywności i Żywienia było wyegzekwowanie przestrzegania obowiązujących przepisów prawa krajowego i europejskiego w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia. Po przeprowadzeniu analizy działań, które wynikały z prowadzonego nadzoru nad obiektami żywnościowo-żywnościowymi stwierdza się pogorszenie stanu sanitarnego obiektów w stosunku do roku 2021 w sklepach spożywczych, piekarniach, zakładach żywienia zbiorowego otwartego. Potwierdzeniem powyższego faktu może być przeprowadzana mniejsza ilość kontroli w okresie wystąpienia epidemii w 2021 r. Poprawa nastąpiła w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego. W celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności w dalszym ciągu kontynuowany będzie nadzór sanitarny oraz realizacja zadań zaplanowanych na rok 2023:

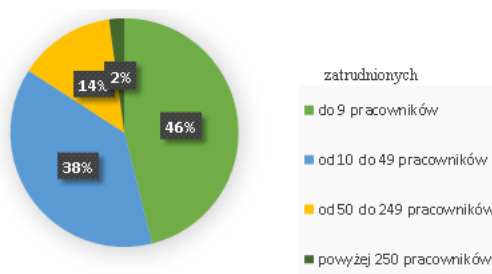
- przeprowadzanie kontroli w obiektach, które uzyskały ocenę niezgodną w roku 2022 oraz tam gdzie nie zostały one przeprowadzone;
- wzmożony nadzór nad obiektami sezonowymi, zlokalizowanymi na trasach turystycznych;
- ocena znakowania środków spożywczych, suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i środków spożywczych wzbogaconych uwzględniając aktualne wymagania prawa żywnościowego;
- wdrażanie systemów kontroli wewnętrznej, zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP w obiektach żywnościowo - żywieniowych;
- nadzór nad jakością mikrobiologiczną i chemiczną środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością realizowany zgodnie z rocznym planem poboru próbek na rok 2023;
- bezpieczeństwo materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością;
- wzmożony nadzór nad sprzedażą środków spożywczych wprowadzanych do obrotu za pośrednictwem stron internetowych.

VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY ORAZ NADZÓR NAD CHEMIKALIAMI

VI.1. Bieżący nadzór sanitarny

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy na koniec roku 2022 znajdowało się 305 obiektów, w których zatrudnionych było 12202 pracowników. Największą liczbę stanowiły zakłady małe, zatrudniające do 50 pracowników, które stanowią około 84% wszystkich zewidencjonowanych obiektów.

Wykres 2. Ilość zakładów pracy w zależności od ilości zatrudnionych osób

Ogółem skontrolowano 62 obiekty, w których zatrudnionych było 3208 pracowników. Nadzorem sanitarnym objęto 20,33% zewidencjonowanych obiektów. Łącznie przeprowadzono 173 kontrole sanitarne, w tym:

- 54 kontrole przeprowadzono w ramach bieżącego nadzoru nad środowiskiem pracy oraz obrotem i stosowaniem chemikaliów;
- 41 rekontrole dotyczyły sprawdzenia wykonania nakazów decyzji lub wykonania zaleceń wydanych podczas kontroli;
- 12 kontrole interwencyjnych.

Ponad to:

- skontrolowano 9 obiektów zajmujących się wprowadzaniem do obrotu produktów kosmetycznych, wykonano w nich 12 kontrole interwencyjnych mających na celu wycofanie z obrotu nie dozwolonych kosmetyków;
- w ramach nadzoru nad ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii przeprowadzono 1 kontrolę w sklepie specjalizującym się w sprzedaży wyrobów konopnych;

- wykonano również w pierwszym kwartale 2022 roku 53 kontrole w zakresie sprawdzenia przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii w 6 zakładach pracy oraz obiektach użyteczności publicznej (sklepy, hotele).

Wydano ogółem 5 decyzji administracyjnych, w tym 4 decyzje (20 nakazów) nakazujących usunięcie nieprawidłowości oraz 1 decyzję prolongującą termin wykonania nakazu. Wydane nakazy w decyzjach dotyczyły:

- zapewnienia właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy oraz zaplecza socjalno-sanitarnego – 8 nakazów;
- przeprowadzenia badań i pomiarów występujących w środowisku pracy czynników szkodliwych dla zdrowia – 2 nakazy;
- założenia oraz prowadzenia w sposób systematyczny rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia oraz karty badań i pomiarów tych czynników – 1 nakaz;
- opracowania programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas i drgania mechaniczne o działaniu miejscowym na organizm człowieka – 1 nakaz;
- przeprowadzenia aktualnej oceny ryzyka zawodowego dla stanowisk pracy – 2 nakazy;
- nieprawidłowości w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin (sporządzenia spisu stosowanych substancji i mieszanin niebezpiecznych, zapewnienia kart charakterystyki, sporządzenia instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczących prac związanych ze stosowaniem substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie) – 3 nakazy;
- zapewnienia instrukcji bhp na stanowiskach pracy – 2 nakazy;
- zapewnienia prawidłowego wyposażenie apteczki pierwszej pomocy oraz wykazu pracowników przeszkolonych do udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku – 1 nakaz;

Podczas kontroli sprawdzających, stwierdzono wykonanie nakazów decyzji jak również zaleceń pokontrolnych z wyjątkiem 1 decyzji. Wystawiono 1 upomnienie.

W 2022 roku wpłynęło 11 skarg lub wniosków. Skargi w zakresie higieny pracy dotyczyły 3 zakładów, w jednym przypadku skarga potwierdziła się – wydano decyzję nakazującą zapewnienia odpowiednich warunków pomieszczeń pracy i zaplecza socjalno-sanitarnego. W zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych kontrolą objęto 6 przedsiębiorców. W trzech przypadkach interwencja dotyczyła wycofania z obrotu nie dozwolonego produktu biobójczego – produkty zostały odesłane do dostawców; w dwóch przypadkach po analizie produktu stwierdzono, iż nie jest to produkt biobójczy – zakład dokonał korekty oznakowania oraz informacji w reklamie produktu; w jednym przypadku zakład będący producentem dokonał korekty oznakowania produktu biobójczego. Wykonano 3 kontrole dotyczących sprawdzenia zgodności

z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 (REACH) w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych podlegających ograniczeniom – nie stwierdzono nieprawidłowości.

VI.2. Występujące przekroczenia normatywów higienicznych

W 44 zakładach będących w ewidencji pionu higieny pracy stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia. Łącznie w przekroczeniach pracowało 830 osób.

W 2022 roku skontrolowano 37 zakładów, w których stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych. We wszystkich skontrolowanych zakładach pracownicy są poinformowani o występujących przekroczeniach oraz stosowane są ochrony zbiorowe lub indywidualne.

Wykres 3. Liczba osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN w latach 2021-2022 z podziałem na poszczególne czynniki

Przekroczenia normatywów higienicznych w środowisku pracy dotyczą głównie przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu, charakteryzowanego jako poziom ekspozycji na hałas odniesiony do 8-godzinnego czasu pracy. Ogółem w narażeniu na hałas powyżej 85 dB pracuje 818 osób. Strefy, gdzie występuje hałas, są oznakowane znakami informującymi o występującym zagrożeniu.

VI.3. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi oraz czynnikami biologicznymi występującymi w środowisku pracy

W ewidencji zakładów na koniec 2022 roku znajdowało się 51 zakładów, w których występuje narażenie lub kontakt z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Kontrolą objęto 15 zakładów, w których w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym lub mutagennym pracowało 282 pracowników, w tym 23 kobiety. Przeprowadzone kontrole nie wykazały przekroczeń normatywów higienicznych dotyczących czynników rakotwórczych.

Tabela 21. Czynniki rakotwórcze w poszczególnych rodzajach działalności

Czynnik rakotwórczy	Rodzaj działalności
Pyły drewna	9 zakładów zajmujących się głównie obróbką drewna
	3 zakładów gdzie obróbka drewna stanowi działalność pomocniczą
Benzen	13 stacji paliw
	2 zakłady usługowe
Epichlorohydryna	1 zakład produkcji sprzętu oświetleniowego – produkcja podzespołów elektronicznych
WWA (wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne)	1 zakład produkcji sprzętu oświetleniowego – produkcja podzespołów elektronicznych
Bezwodnik kwasu chromowego	1 zakład branży metalowej (cynkownia)
Chrom VI	1 zakład branży metalowej (spawanie)
Promieniowanie jonizujące	1 laboratorium zakładowe (produkcja sprzętu oświetleniowego)
	1 zakład inżynierii zajmujący się poszukiwaniem złóż naturalnych
	5 zakładów opieki zdrowotnej
Prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy	1 zakład - odzysk surowców z materiałów segregowanych – stłuczki szklanej
	1 zakład usługowy – budowy i remontów dróg (produkcja masy bitumicznej)
Prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla	2 zakłady - konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, transport drogowy
Odczynniki chemiczne zawierające substancje rakotwórcze	3 laboratoria badawcze i 2 laboratoria zakładowe
Prace związane z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika	8 zakładów usługowych i innych, zajmujących się naprawą i obsługą pojazdów samochodowych

W 2022 roku prowadziła działalność 1 firma (z siedzibą firmy poza terenem powiatu pilskiego) specjalizująca się w prowadzeniu prac polegających na demontażu i odbioru materiałów zawierających azbest z posesji prywatnych lub zakładów. Zostało zgłoszonych 22 obiektów (lokalizacji budynków) gdzie przeprowadzony był demontaż i odbioru materiałów zawierających azbest z posesji prywatnych lub zakładów. Prace wykonywały firmy posiadające pozwolenie na prace z azbestem.

W ewidencji podmiotów gospodarczych znajduje się 170 zakładów pracy, w których uwzględniono w ocenie ryzyka zawodowego dla danych stanowisk pracy, narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne należące do grupy 2 (np. wirus grypy, wirus opryszczki, laseczka tężca) i/lub 3 zagrożenia (np. gruźlica, WZW typu B, wirus Sars-CoV-2). Przeprowadzono łącznie 62 kontrole w 38 zakładach pracy z zakresu nadzoru nad czynnikami biologicznymi. W skontrolowanych zakładach, w kontakcie ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi pracowało 1159 osób, w tym 258 osoby w narażeniu na czynniki biologiczne zaliczane do 3 grupy zagrożenia. We wszystkich skontrolowanych zakładach przestrzegane były przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy. Pracownicy byli wyposażeni w odzież ochronną i w razie konieczności środki ochrony indywidualnej. Pracownicy byli szkoleni z zakresu biologicznych szkodliwości zawodowych.

VI.4. Nadzór nad stosowaniem, obrotem i produkcją substancji w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach (w tym nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 oraz produktami biobójczymi)

Biorąc pod uwagę "główną funkcję" podmiotu, w ewidencji znajdują się 143 obiekty, które stosują w działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny, 108 obiektów wprowadzających do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny - są to hurtownie, markety, stacje paliw i inny handel detaliczny, 5 formulatorów (3 wytwórnie betonu, 2 wytwórnie środków myjąco-dezynfekujących), 5 importerów (2 importerów chemikaliów i 3 importerów wyrobów zawierających chemikalia). Ogółem przeprowadzono 90 kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym 62 kontrole u stosujących, 22 kontrole u dystrybutorów, 4 kontrole u formulatorów i 2 kontrole u importerów. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono naruszenie przepisów w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin w 1 podmiocie. Wystawiono 1 decyzję, w których ujęto 3 nakazy z zakresu substancji chemicznych i ich mieszanin.

Produkty biobójcze są wprowadzane do obrotu w 67 obiektach, w tym 2 podmioty są zobowiązane do uzyskania pozwolenia na obrót produktami biobójczymi. W wyniku kontroli przeprowadzonych nie wydano decyzji w zakresie wycofania z obrotu produktu biobójczego.

W ramach nadzoru nad stosowaniem w działalności zawodowej prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3, w ewidencji znajduje się 12 zakładów stosujących prekursor narkotyków:

- prekursor narkotyków kategorii 2: bezwodnik kwasu octowego w zakładzie produkcji skrobi ziemniaczanej oraz w 3 laboratoriach analitycznych do przeprowadzania analiz laboratoryjnych; Ze względu na ilość stosowanego bezwodnika kwasu octowego zakład jest zobowiązany do wypełnienia dodatkowych obowiązków związanych z wykorzystaniem prekursora – nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie;
- prekursor kategorii 3: kwas solny do produkcji preparatów skrobiowych, w trawialni przy procesie produkcji krat i mat stalowych, przy produkcji środków czyszczących i myjących; przy produkcji sprzętu oświetleniowego, jak również przy produkcji środków czyszczących i myjących; metyloetyloketon przy produkcji sprzętu oświetleniowego; ponad to prekursor kategorii 3 stosowane są jako odczynniki chemiczne w laboratoriach analitycznych przy zakładowych i badawczych - kwas solny, kwas siarkowy, metyloetyloketon, eter etylowy, aceton, toluen, piperydyna.

Przeprowadzono 4 kontrole w zakładach pracy, gdzie stosowane są prekursor narkotyków. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Na terenie Gmina Piła brak jest wprowadzających do obrotu prekursor narkotyków kategorii 2. W przypadku kategorii 3 jest 1 dystrybutor, który wprowadza do obrotu aceton – hurtownia farb i lakierów.

W ramach współpracy wspólnotowej prowadzono dwa projekty: REACH-EN-FORCE-10 (REF-10) oraz Biocidal Products Regulation-2 (BEF-2). Projekt REF-10 dotyczył zintegrowanej

kontroli produktów chemicznych, natomiast projekt BEF-2 dotyczył kontroli produktów biobójczych pod kątem obecności zatwierdzonych/niezatwierdzonych substancji czynnych. W trakcie realizacji projektów przeprowadzono po jednej kontroli, w przypadku REF-10 u importera wyrobów zawierających w swoim składzie substancje chemiczne podlegające ograniczeniom (siedziba zakładu na terenie powiatu), a w przypadku BEF-2 w producenta produktów biobójczych. Kontrole wykazały wypełnienie obowiązków przez podmioty.

VI.5. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

Przeprowadzono 12 kontrole w obiektach zajmujących się obrotem hurtowym i detalicznym produktami kosmetycznymi. Kontrole te zostały przeprowadzone w ramach powiadomienia o umieszczeniu notyfikacji (RAPEX), dotyczącej obecności w obrocie produktów kosmetycznych, uznanych za stwarzające zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów. Nie stwierdzono w obrocie handlowym notyfikowanego produktu.

VI.6. Nadzór nad przestrzeganiem zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych

W 2022 roku przeprowadzono 1 kontrolę w zakresie przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych w sklepie specjalizującym się w handlu wyrobami konopnymi. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

W ramach współpracy z ośrodkami opieki zdrowotnej, w zakresie monitorowania podejrzeń zatruc środków psychoaktywnymi, w 2022 roku otrzymywano 52 informacje o zatruciach ze Szpitala Specjalistycznego w Pile. Zgłoszenia podejrzeń zatruc środkami psychoaktywnymi, dotyczyły łącznie 72 osób. Były to zatrucia głównie substancjami psychoaktywnymi objętymi ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii: kannabinolami i amfetaminą oraz w pojedynczych przypadkach również metamfetaminą, kokainą i MDMA. Przypadki zatrucia lekami psychotropowymi (benzodiazepinami, thiocodinem, morfiną) i innymi lekami odnotowano 14 razy. Nie stwierdzono podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi tzw. dopalaczami. Zgłoszonych przypadków śmiertelnych wywołanych zażyciem substancji psychoaktywnych w roku 2022 nie było.

Prowadzono także współpracę z Komendą Powiatową Policji w Pile, do której przekazywane są informacje o zgłoszeniach przypadków zatruc substancjami psychoaktywnymi, otrzymanymi ze Szpitala Specjalistycznego w Pile. Dokonano 31 zawiadomień.

VI.7. Choroby zawodowe

W 2022 roku zgłoszono 11 podejrzeń chorób zawodowych. Zgłoszeń dokonały podmioty medyczne oraz zakłady pracy jak i osoby indywidualne. Przeprowadzono 23 postępowania w sprawie chorób zawodowych zakończonych sporządzeniem karty oceny narażenia zawodowego. Postępowania prowadzone były w celu wydania decyzji w sprawie choroby zawodowej przez

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile oraz Rzeszowie, Jaśle i Czarnkowie oraz na wnioski Wojewódzkich Ośrodków Medycyny Pracy. W ramach postępowań przeprowadzono 2 wizytacje w zakładach pracy.

Wydano łącznie 12 decyzji w sprawie chorób zawodowych, w tym 4 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej, 7 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz 1 decyzję o umorzeniu postępowania. Wystawiono 4 karty stwierdzenia choroby zawodowej po uprawomocnieniu się decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej, które przesłano do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej dotyczyły jednostek chorobowych: chorób zakaźnych i lub pasożytniczych (3 przypadki): COVID-19, malaria, borelioza oraz przewlekłych chorób narządu głosu u nauczycieli (1 przypadek).

VI.8. Promocja zdrowia

W ramach realizacji działań z zakresu środków zastępczych (SZ) i nowych substancji psychoaktywnych (NSP), traktowanych jako szeroko rozumiany obszar zdrowia publicznego, zamieszczono na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pile komunikat: „Raport dotyczący zatruc środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną za 2021 rok”. Poinformowano, iż raport został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej i zamieszczono link z dostępem do raportu.

Prowadzona była również ocena przestrzegania przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W czasie kontroli wypełniano kwestionariusz oceny przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. We wszystkich zakładach był przestrzegany zakaz palenia tytoniu na stanowiskach pracy.

Podsumowanie

1. Zakłady, w których występują przekroczenia NDS (najwyższych dopuszczalnych stężeń) i NDN (najwyższych dopuszczalnych natężeń) wzrosła z 42 zakładów w 2021 roku do 44 zakładów w roku 2022. Dominującym czynnikiem szkodliwym występującym w przekroczeniach normatywu higienicznego jest hałas.
2. Nastąpił wzrost ilości zakładów, w których pracownicy są narażeni na występujące w środowisku pracy czynniki rakotwórcze (2021 r. – 29, 2022 r. – 51). Wynika to z uwzględniania nowych procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym w rozporządzeniu w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy

(Dz. U. z 2021 r., poz. 2235 z późn. zm.). W przypadku narażenia na czynniki biologiczne wielkość narażenia w ciągu ostatnich lat nie uległa zmianie.

3. Zakłady pracy stosujące w swojej działalności chemikalia, jak również w podmioty wprowadzające do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny posiadają wiedzę o konieczności posiadania aktualnych kart charakterystyki oraz prawidłowego oznakowania opakowań stosowanych i wprowadzanych do obrotu chemikaliów.
4. Liczba rozpoznawanych i stwierdzanych przypadków chorób zawodowych utrzymuje się na tym samym poziomie co w roku ubiegłym.

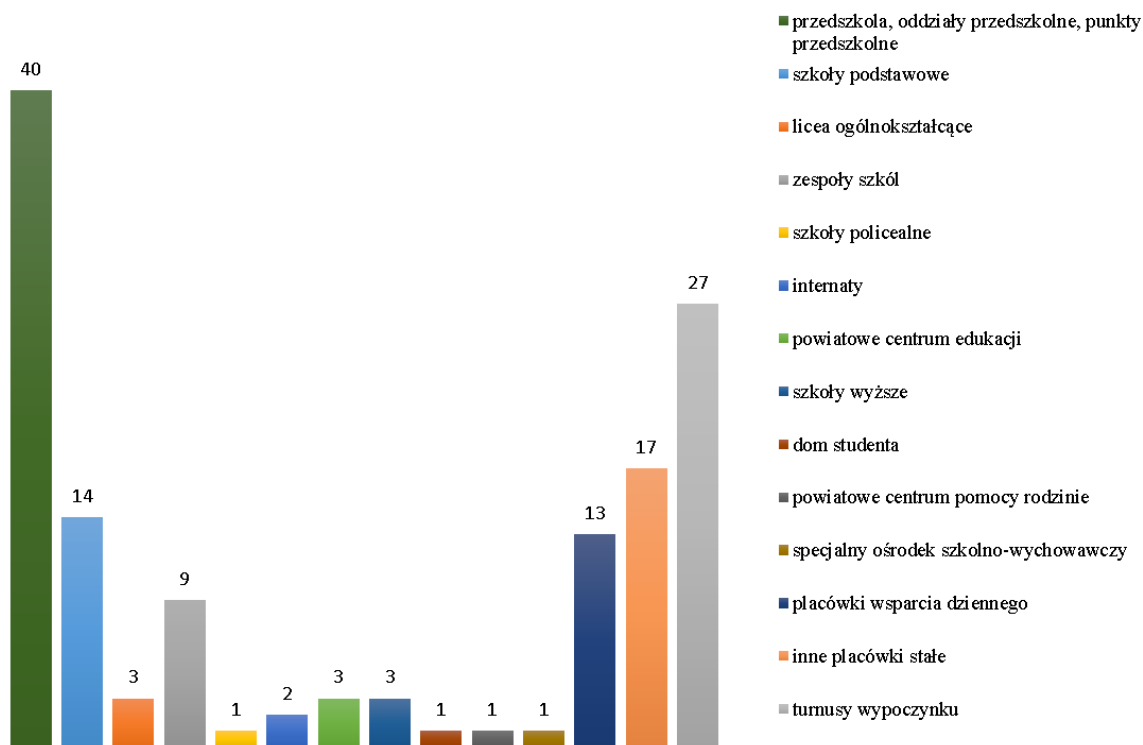

VII. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZYCH

VII.1. Informacje wstępne

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego. Zadania i zakres działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ochronie zdrowia publicznego określone są ustawowo między innymi poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w obiektach edukacji, opieki, wychowania dzieci i młodzieży, w tym w szkołach, przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego, placówkach oświatowo-wychowawczych, w żłobkach, klubach dziecięcych, a także w szkołach wyższych oraz obiektach wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.

Na terenie Gminy Piła w roku 2022 Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży pełniła nadzór nad 120 placówkami nauczania i wychowania, w tym: 12 placówkami świadczącymi usługi z zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (żłobki, kluby dziecięce); 40 przedszkolami, w tym 4 przedszkolami specjalnymi; 12 szkołami podstawowymi, w tym 1 specjalną; 3 liceami ogólnokształcącymi; 1 szkołą policealną; 9 zespołami szkół; 3 bursami, internatami; 1 powiatowym centrum edukacji; 3 uczelniami wyższymi – 2 publicznymi, 1 niepubliczną; 1 domem studenta; 1 powiatowym centrum pomocy rodzinie; 1 specjalnym ośrodkiem szkolno-wychowawczym; 14 placówkami wsparcia dziennego; 1 zespołem poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz 18 innymi placówkami stałymi, w tym pozaszkolnymi placówkami specjalistycznymi – młodzieżowym domem kultury, szkołami językowymi, szkołą muzyczną, kołami prowadzącymi zajęcia techniczne i kreatywne, salami zabaw dla dzieci zlokalizowanymi w centrach handlowych, boiskami Orlik zlokalizowanymi przy szkołach podstawowych. Liczbę placówek objętych nadzorem w 2022 r. wraz z danymi liczbowym przedstawia wykres 4.

Wykres 4. Placówki stałe oraz zorganizowane turnusy wypoczynku dzieci i młodzieży objęte nadzorem w 2022 roku

W ramach nadzoru przeprowadzono 108 kontroli, w tym 75 kontroli placówek nauczania i wychowania, oceniających ich stan sanitarny pod względem posiadanej infrastruktury, bieżącej czystości i porządku, warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów, dostępności do profilaktycznej opieki medycznej, przechowywania substancji chemicznych i ich mieszanin, organizacji dożywiania. Dokonano także oceny ergonomii stanowiska pracy ucznia, higieny pracy umysłowej, możliwości pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych oraz w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania dotyczące higieny i stanu sanitarnego pomieszczeń oraz sprzętu używanego w miejscach przeznaczonych do wypoczynku skontrolowano 33 turnusy wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży na terenie Gminy Piły, ujętych w elektronicznej bazie wypoczynku Ministerstwa Edukacji i Nauki.

W 2022 roku występowały placówki, w których stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny, w związku z tym wszczęto postępowania administracyjne. Łącznie wydano 3 decyzje nakazujące usunięcie nieprawidłowości w wyznaczonym terminie.

Nieprawidłowości dotyczyły:

- niewłaściwego stanu podłóg, ścian, sufitów w salach gimnastycznych;
- niesprawnych urządzeń higienicznosanitarnych;
- niezgodnego z wymaganiami *Polskiej Normy* natężenia oświetlenia sztucznego w pomieszczeniach szkoły.

Dodatkowo wydano 3 decyzje prolongujące termin wykonania nakazów prawomocnych decyzji WPWIS, PPIS w Pile z lat ubiegłych, wykonano nakazy 5 decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego z lat ubiegłych.

VII.2. Funkcjonalność i stan techniczny budynków

Na terenie Gminy Piła wszystkie obiekty przeznaczone do prowadzenia działalności oświatowo-wychowawczej posiadają odpowiednią do tego celu infrastrukturę. Placówki nauczania i wychowania funkcjonują głównie w obiektach budowlanych przeznaczonych wyłącznie do tego celu lub zaadoptowanych do prowadzenia w nich powyższej działalności, natomiast nowopowstałe uzyskały pozytywną decyzję lub opinię Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. We wszystkich obiektach, w których prowadzona jest działalność dydaktyczno-wychowawcza zapewniona jest bieżąca ciepła i zimna woda. Sanitariaty wyposażone są w podstawowe środki higieniczne. Placówki zaopatrywane są wodę z wodociągu publicznego, natomiast ścieki odprowadzane są do kanalizacji centralnej. W pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci i młodzieży zapewniona jest wentylacja grawitacyjna, mechaniczna lub klimatyzacja. Część obiektów dostosowana jest do potrzeb osób niepełnosprawnych (podjazdy do budynków, windy, dostosowane toalety). W 2022 r. w części placówek objętych nadzorem przeprowadzane były prace remontowe oraz termomodernizacyjne w celu poprawy warunków pobytu uczniów.

VII.3. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Warunkiem prawidłowego rozwoju i zdrowia ucznia jest uprawianie sportu. Z oceny przeprowadzonej pod kątem warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w roku 2022 wynika, że na terenie Gminy Piła spośród ocenionych szkół, większość placówek posiada szkolny zespół sportowy z boiskami wielofunkcyjnymi oraz pełnym zapleczem sanitarnym, pozostałe posiadają w swojej strukturze salę gimnastyczną bądź rekreacyjną z boiskiem lub bez. Jedna szkoła podstawowa oraz jeden zespół szkół nie posiadają własnej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

VII.4. Ocena posiadania certyfikowanych mebli i sprzętu sportowego

W roku 2022 przeprowadzono ocenę posiadania przez szkoły i placówki certyfikowanych mebli edukacyjnych oraz urządzeń i sprzętu sportowego. Powyższą ocenę przeprowadzono na terenie gminy w nadzorowanych przedszkolach i szkołach - łącznie w 33 placówkach. Z prowadzonej w roku 2022 r. analizy wynika, że liczba placówek posiadających 100% mebli edukacyjnych z certyfikatami stanowi największą grupę placówek. W grupie tej najwięcej mebli z certyfikatami posiadają przedszkola i szkoły podstawowe, natomiast pod kątem posiadania certyfikatów na urządzenia i sprzęt sportowy również stwierdzono, że większość placówek posiadało 100% sprzętu i urządzeń z certyfikatami.

VII.5. Ocena warunków środowiska szkolnego

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego w 2022 roku dokonano oceny dostosowania mebli do wzrostu uczniów, zwracano także uwagę na oznakowanie mebli, odpowiednie ich zestawienie i stan techniczny. Podczas bieżącej kontroli placówek oświatowo-wychowawczych ocenie poddano rozkłady zajęć lekcyjnych, zwracając uwagę na potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia oraz rozpoczynania zajęć o stałej porze, sprawdzono także możliwość pozostawienia w szkole podręczników i przyborów szkolnych. Skontrolowane plany zajęć dydaktyczno-wychowawczych w większości uwzględniają równomierne obciążenie uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, zróżnicowanie zajęć w każdym dniu oraz możliwości psychofizyczne uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia. W szkołach z terenu gminy prowadzony jest przede wszystkim jednozmianowy system nauki, dyrektorzy wykazują starania, aby plany lekcji były sporządzane z zachowaniem zasad higieny. Zdarza się, że uczniowie szczególnie klas I – III szkoły podstawowej podzieleni są w tygodniu nauki, w taki sposób, że część klas przychodzi do szkoły na pierwszą godzinę lekcyjną, natomiast pozostałe klasy przychodzą maksymalnie trzy godziny później, jednak lekcje w całej szkole trwają do tej samej godziny popołudniowej. W jednej placówce nadal lekcje w klasach I – VIII odbywają się w systemie zmianowym, takie przesunięcie czasowe spowodowane jest większą ilością oddziałów w stosunku do liczby sali lekcyjnych.

Analizując wyniki kontroli higieny procesów nauczania w 2022 roku:

- w 6 szkołach podstawowych – 48 oddziałach od I do VIII przeprowadzono ocenę obciążenia ucznia wagą tornistra szkolnego, ocenie poddano 1019 uczniów, z czego dla 42 % uczniów (429 osób) waga pełnego tornistra szkolnego nie przekraczała 10 % masy ciała ucznia, dla 42 % uczniów (429 osób) waga pełnego tornistra szkolnego mieściła się w zakresie od 10 do 15% masy ciała ucznia, natomiast dla 16 % uczniów (165 osób) waga pełnego tornistra szkolnego stanowiła ponad 15 % masy ciała ucznia i byli to w większości uczniowie klas I-IV szkoły podstawowej; ważenia dokonano w gabinetach medycznych funkcjonujących na terenie szkół wszyscy uczniowie objęci badaniem mieli możliwość zostawiania części podręczników i przyborów szkolnych w indywidualnych szafkach uczniowskich, bądź w wyznaczonych miejscach w klasach lekcyjnych (dotyczy uczniów klas I-III). Tornister stanowi nieodzowny atrybut każdego ucznia. Jego waga, odpowiednie dopasowanie oraz właściwe użytkowanie odgrywają ogromną rolę w utrzymaniu prawidłowej postawy oraz zapobieganiu skrzywienia kręgosłupa. Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego waga plecaka nie powinna przekraczać 10-15% masy ciała ucznia;

- możliwość pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych w placówkach, problem przeciążonych tornistrów dzieci pozostaje aktualną kwestią, która może mieć negatywne skutki zdrowotne w przyszłości. Mając na uwadze konsekwencje noszenia przeciążonych plecaków

pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmują działania mające na celu profilaktykę wad postawy. W 2022 r. we wszystkich szkołach skontrolowanych pod kątem realizacji zapisu § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach była zapewniona możliwość pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych – bądź w szafkach z indywidualnymi skrytkami, bądź w innych wyznaczonych miejscach tj. salach lekcyjnych, wyznaczonych regałach w bibliotece, czytelni szkolnej. Nie jest to jednak efektywne rozwiązanie problemu przeciążonych uczniowskich tornistrów i plecaków. Dyrektorzy szkół informują, iż w wielu przypadkach uczniowie nie korzystają z możliwości pozostawienia podręczników na terenie placówki, ponieważ program nauczania wymaga zabrania podręcznika i wykonania zadania lub nauki na kolejny dzień. W szkołach ponadgimnazjalnych uczniowie często nie przynoszą w ogóle podręczników do szkoły. Najczęściej z możliwości pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych korzystają uczniowie klas I-III szkoły podstawowej.

- w 7 placówkach – 28 oddziałach oceniono dostosowanie mebli do warunków antropometrycznych uczniów i przedszkolaków, łącznie oceniono 570 stanowisk, nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono;

- w 14 szkołach – 393 oddziałach przeanalizowano rozkłady zajęć lekcyjnych pod kątem ich higieny, nieprawidłowości związane z nierównomiernym obciążeniem uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia stwierdzono w 8 szkołach i 98 oddziałach, gdzie zajęcia nie rozpoczynały się codziennie o stałej porze, różnica godzin lekcyjnych pomiędzy poszczególnymi dniami tygodnia często przekraczała 1 godzinę, uczniowie byli nierównomiernie obciążeni zajęciami z uwzględnieniem zróżnicowania zajęć oraz ich zdolności psychomotorycznych;

- w 14 szkołach poddanych kontroli odpoczynków w czasie trwania przerw międzylekcyjnych trwający 10 minut i jedną przerwę dłuższą niż 10 minut zapewnia 19 placówek, a przerwy krótsze niż 10 minut, ale co najmniej jedną przerwę 15-20 minut zapewnia 9, wszystkie placówki zapewniają uczniom możliwość spędzania przerw na świeżym powietrzu;

- 3 z 14 placówek poza napojem podawanym do obiadu szkolnego zapewnia uczniom dostęp do wody pitnej, aktualnie poidła funkcjonujące na terenie szkół są wyłączone z użytkowania.

W 2022 roku w trakcie kontroli sanitarnych mierzono:

- temperaturę otoczenia w pomieszczeniach, w których odbywają się zajęcia oraz temperaturę wody przy umywalkach dla dzieci oraz otoczenia w salach pobytu dzieci i młodzieży - ogółem wykonano 319 takich pomiarów;

- powierzchnię i wysokość pomieszczeń, odległość miejsca składowania odpadów od okien i drzwi pomieszczeń przeznaczonych na pobyt i od granicy sąsiedniej działki, szerokości otworów drzwiowych, odległości w pracowniach komputerowych - łącznie dokonano 546 takich pomiarów,

- ergonomię stanowiska pracy ucznia - pomiar wysokości siedziska krzesła i wysokości płyty roboczej stołu – łącznie oceniono 570 stanowisk;
- ciężar tornistra szkolnego w odniesieniu do masy ciała ucznia – sprawdzano wagę pustego i pełnego tornistra oraz wagę ucznia - badaniem objęto 1019 uczniów.

VII.6. Dożywianie dzieci i młodzieży

Posiłek w szkole stanowi niezbędny element racjonalnego żywienia warunkujący prawidłowy rozwój dziecka, jego dobre samopoczucie i zdolność do pracy. Ocenę dożywiania prowadzono podczas kontroli szkół podstawowych z uwzględnieniem posiłków dofinansowywanych. W roku 2022 dożywianie dzieci i młodzieży w formie obiadów przygotowywanych na miejscu lub dowożonych dla placówki w formie cateringu prowadziły wszystkie szkoły podstawowe. W szkołach zapewniono również uczniom śniadania – były to posiłki w 100% dofinansowywane. Poza posiłkami dzieci otrzymywały napoje (wodę, herbatę). Ponadto szkoły podstawowe – klasy I-V uczestniczyły w rządowym programie „Owoce i warzywa w szkole”, „Szklanka mleka”.

Dożywianie prowadzone jest głównie w szkołach podstawowych w formie obiadów dwudaniowych przygotowywanych na miejscu (szkoły publiczne) lub dostarczanych w formie cateringu (szkoły niepubliczne). Jeżeli chodzi o szkoły ponadpodstawowe, w większości nie oferują dożywiania w formie ciepłych posiłków - obiadów, a na ich terenie dostępne są automaty z żywnością lub działalność prowadzą sklepiki szkolne. Nadal można zaobserwować małe zainteresowanie uczniów obiadami pełnopłatnymi.

Od 1 września 2022 r. szkoły podstawowe z wyjątkiem szkół podstawowych dla dorosłych oraz szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, mają obowiązek zapewniać uczniom jednego gorącego posiłku w ciągu dnia i stwarzają możliwość jego spożycia w czasie pobytu w szkole. Korzystanie z posiłku, jest dobrowolne i odpłatne.

VII.7. Opieka medyczna w szkołach

Systemem profilaktycznej opieki zdrowotnej objęte są dzieci i młodzież podlegająca obowiązkowi szkolnemu. W skontrolowanych szkołach uczniowie objęci byli opieką medyczną przez pielęgniarkę szkolną na terenie placówki. Część szkół organizuje opiekę stomatologiczną nad uczniami, w tym w 2 placówkach gabinet stomatologiczny istnieje na terenie szkoły, w pozostałych gabinet stomatologiczny zlokalizowany jest poza terenem szkoły – są to gabinety działające w ramach kontraktu z NFZ.

Stan sanitarno-techniczny oraz porządkowy pomieszczeń, w których realizowana jest opieka zdrowotna nad uczniami nie budzi zastrzeżeń.

VII.8. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach

Substancje chemiczne i ich mieszaniny jako wyposażenie pracowni chemicznych w roku 2022 posiadało 7 szkół. W pracowniach znajdowały się aktualne spisy posiadanych substancji chemicznych, wymagane karty charakterystyki, substancje niebezpieczne były właściwie oznakowane i przechowywane. W widocznych miejscach znajdowały się instrukcje bhp oraz apteczki z podstawowymi materiałami do udzielania pierwszej pomocy, sale zajęć wyposażono w umywalki z bieżącą ciepłą i zimną wodą. Nieprawidłowości w kontrolowanym obszarze nie stwierdzono. Uczniowie nie mieli bezpośredniego kontaktu z substancjami i preparatami chemicznymi, gdyż wszystkie doświadczenia wykonywane były przez nauczycieli chemii lub przedstawiane z wykorzystaniem filmów instruktażowych.

VII.9. Wypoczynek dzieci i młodzieży

Wszystkie skontrolowane w roku 2022 turnusy wypoczynku zimowego i letniego zostały zgłoszone do elektronicznej bazy wypoczynku MEN. W sumie skontrolowano 33 turnusy wypoczynku dzieci i młodzieży (2021 r. – 27), w tym 5 turnusów wypoczynku zimowego oraz 28 turnusów wypoczynku letniego, w których uczestniczyło łącznie 1077 dzieci i młodzieży (2021 r. – 926), w większości były to półkolonie w miejscu zamieszkania, odbywające się w cyklach 5 dniowych od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 do 16:00.

Placówki, w których wypoczywały dzieci i młodzież zostały przygotowane właściwie oraz zapewniały bezpieczne warunki pobytu. Organizatorami wypoczynku były stowarzyszenia, uczniowskie kluby sportowe, osoby fizyczne i prawne. Dla uczestników organizowane były zajęcia odbywające się zarówno na terenie obiektów zgłoszonych jako miejsca odbywania wypoczynku: sportowe, językowe, muzyczne, plastyczne, taneczne, ekologiczne, informatyczne, programistyczne, gry i zabawy kreatywne oraz poza terenem tych obiektów – lodowisko, park wodny, park linowy, sala zabaw i trampoliny w obiekcie zamkniętym, kino, kąpielisko strzeżone, kręgielnia. Kontrole prowadzone były wspólnie z Sekcją Higieny Żywności i Żywienia, Sekcją Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia oraz przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Pile.

W czasie wypoczynku nie odnotowano wypadków, urazów, chorób czy zatruc pokarmowych. Organizatorzy wypoczynku zapewnili opiekę medyczną i wychowawczą. Zajęcia prowadzone były pod okiem wychowawców - nauczycieli lub instruktorów. Wszystkim uczestnikom zapewniono ciepłe posiłki w większości w formie cateringu.

Sekcja Higieny Żywności i Żywienia przeprowadziła 11 kontroli warunków w jakich prowadzone jest żywienie uczestników. Warunki sanitarne wydawania posiłków oraz organizacja miejsc spożywania posiłków nie budziły zastrzeżeń. Na wszystkich turnusach pozostawiono materiały informacyjne – ulotki i plakaty poruszające tematykę zasad zdrowego stylu życia, profilaktyki zakażenia SARS-CoV-2, wdrożenia i stosowania bezpiecznych zachowań – zasada

DDM, profilaktyki chorób odkleszczowych, bezpiecznych wakacji - wpływu nadmiernej ekspozycji ciała na promienie słoneczne, bezpiecznego pobytu nad wodą, w lesie, w górach. Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przygotowała i przeprowadziła łącznie 23 zajęć edukacyjnych dla uczestników wypoczynku, poruszających tematykę bezpiecznego wypoczynku, z czego 11 z udziałem przedstawicieli Komendy Powiatowej Policji w Pile.

W trakcie wypoczynku zimowego zwracano uwagę na dodatkowe zabezpieczenia zmniejszające ryzyko zakażenia wirusem SARS-CoV-2 zgodne z wytycznymi Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Edukacji Narodowej wydanymi dla organizatorów wypoczynku, między innymi na procedury zapobiegawcze, mające na celu minimalizację ryzyka zachorowania na COVID-19 oraz postępowanie w przypadku podejrzenia zakażenia koronawirusem tj. przeszkolenie kadry wypoczynku oraz uczestników i ich rodziców z zasad bezpieczeństwa i procedur w okresie pandemii, zapewnienie środków do dezynfekcji (rąk i powierzchni) oraz przestrzeganie właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej (w tym: zapewnienie ciepłej wody, mydła, ręczników jednorazowych, papieru toaletowego, odpowiedniej ilości umywalk i oczek ustępowych – zgodnie z informacją zawartą w zgłoszeniu). Przygotowanie skontrolowanych placówek nie budziło zastrzeżeń: kierownicy wypoczynku opracowali i wdrożyli procedury bezpieczeństwa, zapobiegające szerzeniu się zakażenia wirusem SARS-CoV-2 (pomieszczenia w których odbywały się zajęcia były regularnie wietrzone, zapewniono bieżącą – średnio co godzinę lub częściej w razie potrzeby – dezynfekcję powierzchni dotykowych między innymi: klamek, stołów, materiałów edukacyjnych), zapewniono niezbędne, o szerokim spektrum działania (wiruso-, bakterio-, grzybobójczym) i w wystarczającej ilości środki do utrzymania higieny w obiekcie, w widocznych miejscach widoczne były instrukcje prawidłowego zakładania i zdejmowania maseczek i rękawic ochronnych, a przy punktach wodnych do mycia rąk oraz stanowiskach dezynfekcji - prawidłowego mycia i dezynfekcji rąk. Opiekunowie dzieci i uczestnicy wypoczynku zostali zapoznani z wdrożonym i obowiązującym regulaminem wypoczynku letniego podczas trwania epidemii. Do placówek przyjmowane były wyłącznie dzieci zdrowe, nie mające kontaktu z osobą chorą bądź przebywającą na kwarantannie. Dzieciom przychodzącym na wypoczynek mierzona była (za pisemną zgodą rodziców/opiekunów) temperatura ciała, rodzice/opiekunowie nie wchodzili na teren placówek, wyznaczono miejsca izolacji osób podejrzanych o zachorowanie na COVID-19. Ponadto, przeprowadzając kontrole, zwracano uwagę na stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, warunki do prowadzenia żywienia, dokumentację do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu oraz formę zapewnienia opieki medycznej uczestnikom wypoczynku. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości higieniczno-sanitarnych oraz technicznych.

Tabela 22. Ilość turnusów i liczba uczestników wycieczki zimowej i letniej w roku 2021 i 2022

Rodzaj placówek	Rok 2021		Rok 2022	
	liczba turnusów skontrolowanych	Liczba uczestników wycieczki	liczba turnusów skontrolowanych	Liczba uczestników wycieczki
wycieczka zimowa	1	36	5	207
wycieczka letnia	26	890	28	870
RAZEM	27	926	33	1077

VII.10. Interwencje

W roku 2022 bezpośrednio do Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE w Pile wpłynęły 4 informacje, dotyczących nieprzestrzegania prawidłowych warunków higienicznosanitarnych na terenie objętych nadzorem placówek, były to w większości skargi anonimowe, a dotyczyły:

- brak środków do dezynfekcji rąk, pracowników nie stosujących osłony ust i nosa w trakcie kontaktu z rodzicami;
- niewłaściwej temperatury otoczenia w sali gimnastycznej (15°C) w trakcie próbnych egzaminów maturalnych oraz niezachowania reżimu sanitarnego na terenie placówki w związku z epidemią SARS-CoV-2 (brak dystansu społecznego, brak osłony ust i nosa);
- problemu wszawicy w placówce;
- wykwitów skórnych na dłoniach dzieci w oddziale przedszkolnym.

W związku z powyższym w 3 przypadkach przeprowadzono kontrole sanitarne, w wyniku których stwierdzono brak zasadności poruszanych w skargach kwestii. W jednym przypadku przekazano informację, iż wszawica zaliczana jest do grupy inwazji pasożytami zewnętrznymi i nie znajduje się w wykazie chorób zakaźnych, w związku z czym przypadki wszawicy nie są objęte zakresem działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Dyrektor placówki może podjąć odpowiednie działania w kierunku zwalczania wszawicy, a jeżeli okażą się one nieskuteczne ma prawo np. zawiadomić ośrodek pomocy społecznej w celu konieczności wzmożenia nadzoru nad realizacją funkcji opiekuńczych przez rodziców dziecka oraz udzielenia potrzebnego wsparcia. (Stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży).

Problem wszawicy jest powszechny w placówkach oświatowych, w których przebywają najmłodszy – przedszkolach i klasach I-III szkoły podstawowej, w przypadkach zapytań otrzymywanych od rodziców, bądź pracowników placówek udzielane są informacje dotyczące profilaktyki i zwalczania wszawicy zawarte w stanowisku Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży oraz przekazywane ulotki i inne materiały informacyjne na temat pedikulozy – wszawicy.

VII.11. Współpraca z instytucjami i mediami

W roku 2022 Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży współpracowała z innymi sekcjami - Higieny Żywności i Żywienia, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, Higieny Pracy.

W zakresie wspólnych kontroli z:

- *Sekcją Higieny Żywności i Żywienia* – przeprowadzono kontrole w szkołach i placówkach posiadających bloki żywieniowe lub miejsca wydawania posiłków oraz organizacji żywienia w miejscach zorganizowanego wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży, w roku sprawozdawczym podczas bieżących kontroli, nie wykazano nieprawidłowości w kontrolowanym obszarze;
- *Sekcją Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia* przeprowadzono kontrole obiektów stałych oraz wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży, w trakcie których prowadzone były działania oświatowo-zdrowotne;
- *Sekcją Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego* przeprowadzono kontrole sprawdzające warunki techniczne w nowo oddanych placówkach – żłobkach, przedszkolach;
- *Sekcją Higieny Pracy* – wykonano 1 kontrolę kompleksową - Szkoła Policji w Pile.

Wzorem lat ubiegłych Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży współpracowała z Komendą Powiatową Policji w Pile w zakresie kontroli bezpiecznych warunków wypoczynku dzieci i młodzieży, Urzędami Miast i Gmin, dyrektorami szkół i innych placówek. Współpraca polegała na wzajemnej wymianie informacji w ramach posiadanych kompetencji, dotyczących prawidłowego funkcjonowania placówek nauczania i wychowania mi in. udzielaniu informacji, dotyczących reżimu sanitarnego podczas organizowania uroczystości szkolnych – studniówek, czy prawidłowych warunków higienicznych szczotkowania zębów przez dzieci w przedszkolach, działań zapobiegawczych w związku przekroczeniami stężenia radonu w pomieszczeniach szkoły, spełnienia warunków higieniczno-sanitarnych w nowo powstałych obiektach.

Także w serwisie społecznościowym - facebook Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Pile na bieżąco umieszczano relacje z prowadzonych działań w zakresie nadzoru nad placówkami nauczania i wychowania.

Podsumowanie

1. Podsumowując, warunki sanitarnohigieniczne w placówkach oświatowo- wychowawczych ulegają systematycznej poprawie. Na podniesienie standardu technicznego i poprawę warunków pobytu uczniów oraz wychowanków w placówkach. Organy prowadzące placówki oświatowe, dbając o bezpieczne i higieniczne warunki pobytu dzieci i młodzieży w ramach posiadanych środków finansowych dokonują sukcesywnych remontów, w tym modernizacji,

bieżących napraw i konserwacji pomieszczeń, ich wyposażenia, zakupu i wymiany zużytego wyposażenia.

2. Na podniesienie standardu technicznego oraz poprawę warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach wpływ mają podejmowane prace naprawczo - remontowe, realizowane także dzięki regularnym kontrolom organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz decyzjom Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, nakazującym podjęcie działań naprawczych.
3. Z końcem grudnia 2022 r. upływały terminy wykonania nakazów decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile z lat ubiegłych dążących do poprawy stanu sanitarno-technicznego obiektów. Część nakazów prawomocnych decyzji zostało zrealizowanych.
4. W związku ze stanem epidemii COVID-19, który został odwołany 16 maja 2022 roku, w trakcie rutynowych kontroli sanitarnych w placówkach oraz w trakcie wypoczynku zimowego zwracano uwagę na stosowanie procedur przeciwepidemicznych, zmniejszających ryzyko przenoszenia i zakażenia wirusem SARS-CoV-2. Wszystkie kontrolowane podmioty opracowały i wdrożyły powyższe procedury, zgodnie z wytycznymi zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego opracowanymi przez MEiN, MZ i GIS. Poniżej przedstawiono przykłady wdrożonych procedur w różnego typu instytucjach placówkach:
  - **żłobek** - grupy przypisane są do stałych pomieszczeń, dzieci nie kontaktują się ze sobą przez cały czas pobytu. Opiekunowie kontaktują się ze sobą wyłącznie w obrębie każdej grupy, personel administracyjny, pielęgniarka, personel pomocniczy nie kontaktuje się bezpośrednio z opiekunkami dzieci. Przed wejściem do placówki widoczne procedury higienicznej dezynfekcji rąk, higienicznego zakładania i zdejmowania rękawic jednorazowych i maseczek oraz nakaz zasłaniania ust i nosa po wejściu do placówki, również przy drzwiach wejściowych zamontowany podajnik z płynem do dezynfekcji rąk na bazie 70 % alkoholu etylowego. Przed wejściem do placówki wyznaczono dwie nie krzyżujące się ze sobą drogi dla wchodzących i wychodzących do/ z placówki; rodzice mają obowiązek dezynfekcji rąk bądź zakładania rękawiczek jednorazowych. Dzieci oraz ich rodzice/opiekunowie po wejściu do żłobka w tzw. służbie, codziennie mają mierzoną temperaturę ciała. Po pomiarze temperatury ciała i wstępnej kwalifikacji dziecko bez udziału rodzica odprowadzane jest do stałej, wyznaczonej na cały czas pobytu grupy przez wyznaczoną i stałą osobę personelu żłobka; również przyjęciem dzieci i pomiarem temperatury ciała zajmuje się stała, wyznaczona do tego osoba. Po każdym rodzicu dezynfekowane są powierzchnie dotykowe. Zgodnie z regulaminem do żłobka uczęszczać może tylko dziecko zdrowe, bez objawów chorobowych, które mogłyby sugerować chorobę zakaźną COVID-19, żłobek ma prawo odmówić przyjęcia opieki nad dzieckiem, u którego

podczas wstępnej kwalifikacji stwierdzi objawy chorobowe sugerujące chorobę zakaźną COVID19. Dopuszcza się możliwość zmiany godzin funkcjonowania żłobka ze względu na konieczność przeprowadzenia dezynfekcji pomieszczeń, sprzętu, zabawek po każdym dniu pobytu. Żłobek wyposażony jest w przenośną lampę bakteriobójczą, grzybobójczą, wirusobójczą UV o zasięgu 25 m², wykorzystywaną do dezynfekcji powierzchni sal pobytu, sprzętów i zabawek (w każdej z grup codziennie po dniu pracy przez co najmniej 30 minut). W żłobku przy jednej z grup wyznaczono pomieszczenie zamknięte - miejsce izolacji;

- **przedszkole** - rodzice oświadczają, że dziecko jest zdrowe a w razie zaistnienia jakichkolwiek oznak choroby dziecko nie będzie przyprowadzone do placówki; dzieci nie przemieszczają się wewnątrz budynku, do/z placówki wchodzi/wychodzą dedykowanymi wejściami/ wyjściami; rodzice przekazują dziecko przed wejściem do przedszkola i nie wchodzi na teren placówki; w kontaktach personelu z rodzicami obowiązuje zasada dystansu min. 1,5 m oraz osłony ust i nosa; przy wejściu do placówki ustawiony preparat do dezynfekcji rąk na bazie 70 % etanolu; personelu w trakcie pełnienia obowiązków nie obowiązuje zasada stosowania osłony ust i nosa, wyznaczono miejsce izolacji w przypadku podejrzenia zachorowania na COVID-19; prowadzony jest rejestr mycia i dezynfekcji zabawek odrębnie dla każdej sal pobytu;
- **szkoła** - przy wejściach do budynku oraz na każdym poziomie, salach dydaktycznych, pracowniach znajdują się dozowniki z płynem do dezynfekcji rąk/powierzchni o szerokim spektrum na bazie 70 % etanolu. Placówka opracowała i wdrożyła procedury zapobiegawcze oraz procedury postępowania w przypadku podejrzenia zakażenia koronawirusem. Uczniowie przychodząc do placówki dezynfekują oraz myją ręce. W widocznych miejscach wywieszane są instrukcje zakładania i ściągania maseczki oraz rękawic jednorazowych (w holu przy wejściu) oraz mycia i dezynfekcji rąk (w sanitariatach nad umywalkami, przy punktach dezynfekcji rąk przy wejściach). Zgodnie z oświadczeniem dyrektora placówki cały personel został przeszkolony z postępowania w przypadku podejrzenia wystąpienia SARS-CoV-2. Pomieszczenia wietrzone są co najmniej 1 raz na godzinę. Do placówki może uczęszczać wyłącznie uczniów bez objawów chorobowych sugerujących chorobę zakaźną. Wyznaczono miejsce izolacji wraz z dedykowanym sanitariatem. Uczniowie oraz personel szkoły nie mają obowiązku zakrywania ust i nosa na terenie placówki w częściach wspólnych, są przypisani do poszczególnych sal lekcyjnych z wyjątkiem pracowni, wchodzi i wychodzą z placówki wyznaczonymi wejściami. Powierzchnie dotykowe na terenie placówki dezynfekowane są średnio 1 x na godzinę.

5 Występują braki wentylacji mechanicznej w sanitariatach dla dzieci.

6 Zgodnie z § 18 ust. 2a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach

i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1604), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile na wniosek dyrektora, wydał 35 pozytywnych opinii - 19 dla przedszkoli, 15 dla szkół podstawowych i 1 dla zespołów – funkcjonujących na terenie miasta Piły, dotyczących zawieszenia zajęć w placówkach na czas oznaczony w przypadku, gdy w związku z sytuacją epidemiologiczną mogło być zagrożone zdrowie uczniów i personelu.

VIII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Głównym zadaniem nadzoru jest zapobieganie negatywnym skutkom działalności inwestycyjnej dla zapewnienia bezpieczeństwa sanitarnego i ochrony zdrowia ludzi. Zakres działania w dziedzinie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego określa ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r., poz. 338). Zadania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 2022 r. obejmowały w szczególności:

1. opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
2. uczestniczenie w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko inwestycji mogących potencjalnie znacząco pogorszyć stan środowiska;
3. uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, dotyczącej budowy i zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych (obiekty przemysłowe, obiekty służby zdrowia, użyteczności publicznej, oświaty i wychowania, obiekty nauki, obiekty usługowe);
4. uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych różnego przeznaczenia;
5. wydawanie opinii o spełnieniu wymagań obowiązujących przepisów w lokalach żłobków, przedszkoli, punktów przedszkolnych, szkół podstawowych i ponadpodstawowych i innych placówek oświatowych; lokalach przeznaczonych na prowadzenie działalności leczniczej; zakładów kosmetycznych, fryzjerskich i odnowy biologicznej; obiektach produkcji i obrotu artykułami spożywczymi oraz innych lokali i zakładów usługowych;
6. uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
7. udzielanie zainteresowanym (inwestorom, projektantom, itp.) wyjaśnień w zakresie obowiązujących przepisów i wymagań sanitarnohigienicznych;
8. współpraca z organami administracji państwowej i lokalnej oraz innymi organami inspekcji.

Podczas realizacji swoich zadań skupiano się przede wszystkim na ochronie zdrowia ludzi poprzez egzekwowanie wymogów higieniczno-zdrowotnych oraz higieny środowiska dla ww. kierunków działania.

W 2022 r. wydano 3 opinie sanitarne dotyczących uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych pomieszczeń przeznaczonych m.in. na: niepubliczne przedszkole terapeutyczne, Klub Malucha oraz przebudowy pomieszczeń bloku operacyjnego oddziału

okulistycznego oraz pomieszczeń poradni okulistycznej w Szpitalu Specjalistycznym im. St. Staszica w Pile.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile w analizowanym 2022 r. wydał:

- 1 opinię stwierdzającą spełnienie wymagań określonych w przepisach w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, przepisach o ochronie środowiska, przepisach o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i przepisach techniczno-budowlanych, zapewniających bezpieczne i higieniczne warunki nauki i pracy czterech sal dydaktycznych z dwoma węzłami sanitarnymi oraz rozbudowanej klatki schodowej pomiędzy segmentami C i D dla nowo rejestrowanego Liceum Ogólnokształcącego Szkoła Mistrzostwa Sportowego TALENT prowadzonego przez osobę fizyczną w Pile;
- 1 opinię stwierdzającą zgodność wykonania obiektu budowlanego z zatwierdzonym projektem budowlanym – 6 pokoi Internatu, 2 sale przeznaczone do nauki własnej - po przebudowie i zmianie sposobu użytkowania budynku administracyjno - biurowo - magazynowego na internat i sale dydaktyczne i rozbudowie klatki schodowej pomiędzy segmentem C i D w Pile – przepisanie internatu na inną osobę fizyczną.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile sprawując zapobiegawczy nadzór sanitarny w 2022 roku uczestniczył w 13 kontrolach obiektów zgłoszonych do użytkowania. Wydano 12 opinii sanitarnych oraz 1 decyzję. Na ogólną liczbę 13 kontroli składa się:

- 9 opinii sanitarnych wydanych w związku z art. 56 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn zm.), stwierdzających zgodność wykonania obiektu budowlanego z przedstawioną dokumentacją, tj. projektem budowlanym. W ogólnej liczbie 9 opinii sanitarnych, w jednej z opinii dotyczącej budynku usługowego mechaniki pojazdowej stwierdzono podczas kontroli szereg nieprawidłowości;
- 1 opinia sanitarna wydana w związku z art. 168 ust. 4 pkt 3 lit. d ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r., poz. 1082 ze zm.) dotyczącą pomieszczeń przeznaczonych na Niepubliczne Przedszkole Anglojęzyczne, w której stwierdzono brak spełnienia wymagań określonych w przepisach w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, przepisach o ochronie środowiska, przepisach o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i przepisach techniczno-budowlanych, zapewniających bezpieczne i higieniczne warunki nauki i pracy. Pomieszczenia z przeznaczeniem na Niepubliczne Przedszkole anglojęzyczne nie były przygotowane zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 1 opinia sanitarna wydana w związku z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (Dz. U. z 2017 r., poz. 2166) – kontrola I, II i III piętra hotelu oraz części wspólnych;

- 1 opinia sanitarna wydana w związku z art. 168 ust. 4 pkt 3 lit. d ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r., poz. 1082 ze zm.) dotyczące pomieszczeń przeznaczonych na prowadzenie niepublicznej Policealnej Szkoły Zawodowej oraz Policealnej Szkoły Medycznej;
- 1 decyzja wydana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w związku z art. 25 ust. 2a pkt 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2021 r., poz. 75 z późn. zm.) dotyczyła pomieszczeń przeznaczonych na Niepubliczny Żłobek Montessori zlokalizowany w Pile.

Ponadto w 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile wydał 12 postanowień rozpatrujących w sposób milczący zawiadomienie o zakończeniu budowy. Wszystkie obiekty budowlane realizowane były na podstawie opracowanej i uzgodnionej dokumentacji projektowej. Uzgodnienia dokonywane były głównie przez rzeczoznawcę d/s sanitarnohigienicznych. Wszystkie obiekty posiadały decyzję o pozwoleniu na budowę wydaną przez stosowny urząd. Obiekty realizowane były zgodnie z założeniami projektowymi uzgodnionymi przez rzeczoznawcę d/s higienicznych i zdrowotnych lub przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile wydał 2 decyzje dotyczące ustawienia tymczasowych, nieskanalizowanych ustępów publicznych w postaci przenośnych kabin sanitarnych na skanalizowanych terenach publicznych miasta Piły. Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile wydał 1 decyzję wyrażającą zgodę na rozszerzenie Cmentarza Komunalnego w Pile.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.) Państwowi Powiatowi Inspektorzy Sanitarni wypowiadają się w formie opinii sanitarnej co do obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz uzgodnienia warunków higienicznych i zdrowotnych przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W roku analizowanym 2022 wydano ogółem 21 opinii sanitarnych w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Na ogólną liczbę ww. 21 opinii: 12 opinii proponuje odstąpić od konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, natomiast 9 opinii dotyczy uzgodnienia warunków higienicznych i zdrowotnych przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W 2022 r. wydano 42 postanowienia odnośnie uzgodnienia warunków zabudowy, na terenie dla którego brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla danej inwestycji.

Postanowienia wydane jako pozytywne, we wszystkich 42 rozpatrywanych przypadkach. W szczególności postanowienia odnośnie uzgodnienia warunków zabudowy dla danej inwestycji dotyczyły następujących przedsięwzięć: budowy/rozbudowy /nadbudowy/ przebudowy hali/ budynku magazynowego, produkcyjnego; budowy /rozbudowy /nadbudowy/przebudowy pawilonu handlowego, budynku garażowego, budynku usługowego, budynku gospodarczego, biurowego; budowy /rozbudowy /nadbudowy /przebudowy budynku mieszkalnego jednorodzinne, wielorodzinne; zmiany sposobu użytkowania.

W 2022 roku analizie i ocenie poddano 11 wniosków dotyczących zaopiniowania oraz uzgodnienia projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 10 wniosków dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego danej gminy. Łącznie wydano 21 opinii. Wydane opinie, nie posiadały zastrzeżeń, przedłożona dokumentacja uzgodniona została bez zastrzeżeń.

W roku 2022 wydano ogólnie 16 decyzji płatniczych. Wydane decyzje płatnicze oraz rachunki dotyczyły opłat za wykonywane czynności w pionie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, a mianowicie: za czynności związane z kontrolą obiektu/pomieszczeń w związku z dopuszczeniem go /ich do użytkowania oraz za uzgodnienie projektu technologicznego /budowlanego. Ponadto wydano 8 pism dotyczących m.in. współpracy z urzędami miejskimi; współpracy z interesantami. W tabeli poniżej przedstawiono wyszczególnienie uzgodnionych opinii, postanowień oraz decyzji w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Tabela 23. Liczba opinii, postanowień, decyzji i pism w latach 2021-2022

Wyszczególnienie		2021 r.	2022 r.
Ogółem uzgodniono i zaopiniowano w drodze decyzji, postanowień i opinii sanitarnych,		150	141
w tym w drodze opinii sanitarnej:	dokumentacje projektowe	6	2
	konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko	0	0
	odstąpienie od konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko	10	12
	dokumentacja dotycząca środowiskowych uwarunkowań inwestycji	1	9
	kontrole obiektów budowlanych w związku z dopuszczeniem ich do użytkowania	13	9
	uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	8	10
	projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	6	11
	inne	7	6
w drodze postanowienia:	warunki zabudowy dla terenów, dla których brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	58	42
	milcząca zgoda	13	12
w drodze decyzji:	decyzje opłatowe	19	16
	decyzja merytoryczna	3	3
	decyzja odbiorowa	3	1
Pisma	współpraca urzędy miejskie, interesanci	3	8

IX. ODDZIAŁ LABORATORYJNY

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pile wykonuje badania laboratoryjne zgodnie z wymaganiami systemu zarządzania określonymi w normie PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02. Wysokie kompetencje personelu do wykonywania ważnych wyników analiz potwierdza Certyfikat Akredytacji nr AB 616 wydany przez Polskie Centrum Akredytacji oraz pozytywne wyniki uzyskiwane w krajowych i międzynarodowych badaniach biegłości. Wykaz badań akredytowanych znajduje się w Zakresie Akredytacji Laboratorium Badawczego nr AB 616, wydanie 22 z dnia 01 kwietnia 2022 r.

W 2022 r. Laboratorium potwierdziło kompetencje techniczne do wykonywania badań poprzez udział w badaniach biegłości zorganizowanych przez:

1. Eurofins OBiKŚ Polska Sp. z o.o. /PT 011/
  - dla oznaczeń fizykochemicznych wody (fluorki, chlorany, chloryny, sól, cyjanki wolne, smak, zapach);
  - dla oznaczeń oceny skuteczności sterylizacji.
2. Badania biegłości w ERA A Waters Company w zakresie oznaczania sodu – oznaczenie w zakresie akredytacji /A2LA 1539.01/.
3. LGC – Wielka Brytania / UKAS 0001 / - dla oznaczeń mikrobiologicznych wody powierzchniowej (Escherichia coli, enterokoki).
4. Centralny Ośrodek Badań Jakości w Diagnostyce Mikrobiologicznej – Program POLMICRO/SSE 2022 - dla identyfikacji szczepów bakteryjnych (obecność pałeczek Salmonella i Shigella).

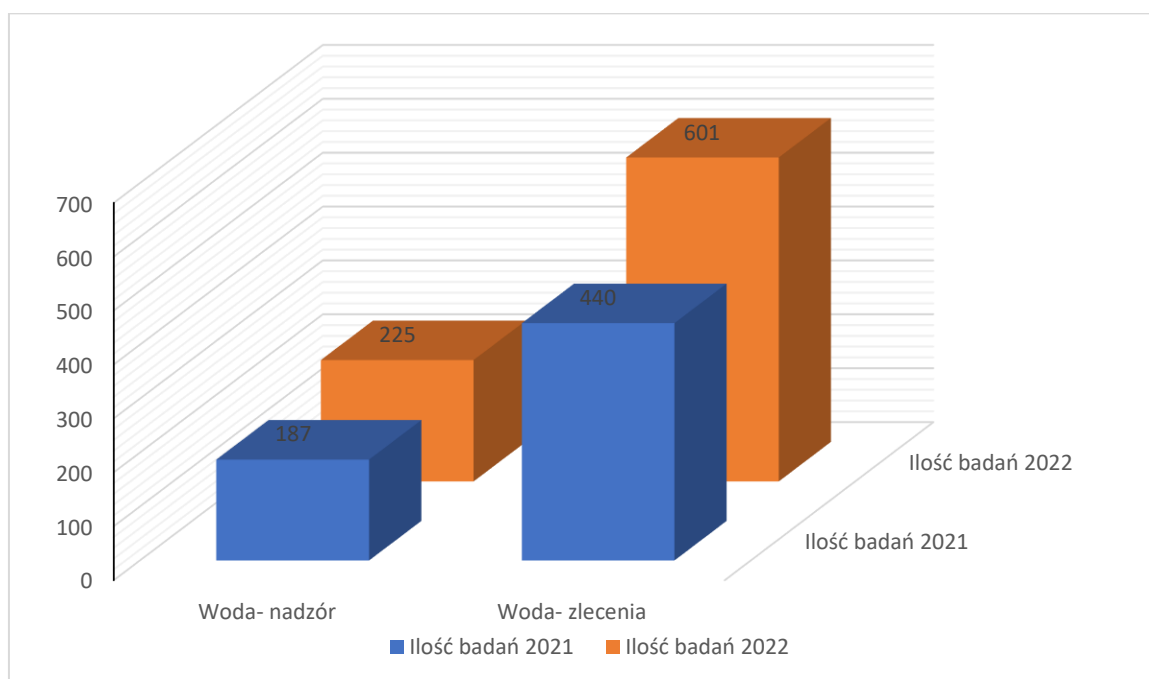
IX.1. Laboratorium Badania Wody i Gleby

W ramach nadzoru sanitarnego i zapobiegawczego pełnionego przez Państwową Inspekcję Sanitarną w obszarze zadań realizowanych z zakresu zdrowia publicznego dla Gminy Piły oraz w ramach działalności usługowej wykonywano badania próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody z pływalni i z kąpielisk.

Ogółem w 2022 r. wykonano 826 badań, co stanowi ok. 31,7 % wzrost ilości badań w stosunku do roku ubiegłego. W ramach działań nadzorowych wykonano 225 badań próbek wody (ok. 20,3% więcej niż w roku ubiegłym) a na zlecenia 601 badań (ok. 36,6% wzrost). Szczegóły dotyczące ilości badań przedstawia poniższa tabela oraz wykres.

Tabela 24. Badania laboratoryjne przeprowadzone w roku 2021 i 2022

Rodzaj badań	Lata	Ilość badań			
		Chemicznych	Fizycznych	Mikrobiologicznych	Ogółem
Badania w ramach nadzoru - próbki wody	2021	17	57	113	187
	2022	21	61	143	225
Badania na zlecenie – próbki wody	2021	106	101	233	440
	2022	166	124	311	601

Wykres 5. Badania laboratoryjne przeprowadzone w latach 2021 - 2022

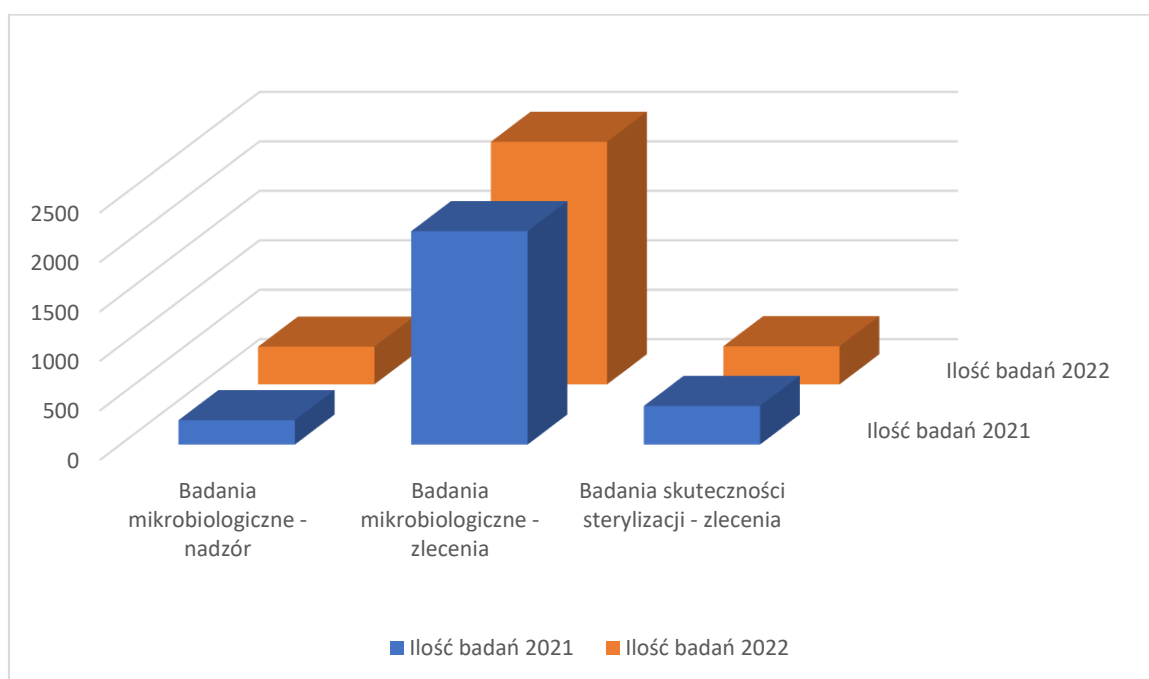
IX.2. Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii – Wykonywano badania sanitarno-epidemiologiczne w kierunku obecności pałeczek Salmonella oraz Shigella w ramach nadzoru epidemiologicznego prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile, zgodnie z wymaganiem Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2022 r., poz. 1657 z późn. zm.). Badania te prowadzone były u osób: ozdrowieńców po przebytej salmonellozie, nosicieli pałeczek Salmonella, podejrzanych o zakażenie oraz uczniów i studentów szkół wyższych kształcących się w kierunku zawodów, gdzie przepisy prawa nakazują wykonanie takich badań. Wykonywano również badania sanitarno-epidemiologiczne oraz badania skuteczności sterylizacji w ramach działalności usługowej.

Ogółem w 2022 r. wykonano 3218 badań (15,2 % wzrost w stosunku do roku 2021). W ramach działalności nadzorowej wykonano 381 badań (ok. 54,9 % wzrost w stosunku do roku ubiegłego). Na zlecenia przeprowadzono 2837 badań (ok. 11,4% więcej w stosunku do 2021 r.), w tym 2452 badania w kierunku obecności pałeczek Salmonella i Shigella oraz 385 badań

skuteczności sterylizacji. Szczegóły dotyczące ilości poszczególnych rodzajów przedstawia poniższa tabela oraz wykres.

Tabela 25. Badania laboratoryjne przeprowadzone w 2021 i 2022 roku

Rodzaj badań	Lata	Ilość badań		
		W ramach nadzoru	Na zlecenia	Ogółem
Badania w mikrobiologiczne kierunku obecności pałeczek Salmonella, Shigella	2021	246	2157	2403
	2022	381	2452	2833
Badania skuteczności sterylizacji	2021	-	390	390
	2022	-	385	385

Wykres 6. Badania laboratoryjne przeprowadzone w latach 2021- 2022

X. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Działalność z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w 2022 roku podejmowana przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Pile ukierunkowana była na kształtowanie właściwych postaw i zachowań prozdrowotnych w celu umocnienia zdrowia jednostki i społeczeństwa na terenie powiatu pilskiego. Realizowane przedsięwzięcia oparto o wytyczne Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Poznaniu oraz potrzeby środowiska lokalnego. Pracownicy pionu oświaty zdrowotnej inicjowali, koordynowali i przeprowadzali działania, dotyczące następujących zagadnień: profilaktyka nikotynowa, profilaktyka HIV/AIDS i chorób zakaźnych, profilaktyka nadwagi i otyłości, profilaktyka chorób nowotworowych. Promowano zasady zdrowego stylu życia, aktywność fizyczną, racjonalne odżywianie i higiena ciała. Edukacja zdrowotna kierowana była do ogółu społeczeństwa i wszystkich grup wiekowych.

X.1. Realizacja programów edukacyjnych o zasięgu krajowym

W 2022 roku realizowano pięć programów edukacyjnych o zasięgu krajowym, inicjowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny: Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS, Program edukacyjny „Ars, czyli jak dbać o miłość?”, Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”, Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”, Program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”.

X.1.1. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS

Przedsięwzięcia, które są podejmowane w ramach programu mają na celu wzrost poziomu wiedzy na temat wirusa HIV i choroby AIDS u ogółu społeczeństwa oraz zmianę postaw, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za własne zdrowie i życie. Celem działań jest także promowanie testowania w kierunku HIV w Punktach Konsultacyjno-Diagnostycznych na terenie całego kraju.

X.1.1.1. Akcja informacyjno - edukacyjna „Bezpieczne Walentynki 2022”

Celem akcji jest promowanie bezpiecznych zachowań w aspekcie zakażeń HIV i choroby AIDS i innych chorób przenoszonych drogą płciową oraz przekazanie młodzieży aktualnej wiedzy na temat HIV/AIDS. W ramach akcji opracowano informację „Bezpieczne Walentynki 2022” oraz zorganizowano konkurs na logo akcji pt. „Bezpieczne Walentynki 2022”. Informację o akcji wraz

z regulaminem konkursu, broszurą „Mini-rozmówki rodzinne” przesłano do 16 szkół ponadpodstawowych powiatu pilskiego. W konkursie na logo akcji wzięły udział 3 szkoły ponadpodstawowe, wyłoniono 4 laureatów konkursu, przyznano I,II,III miejsce oraz wyróżnienie.

I miejsce

II miejsce

III miejsce

Rysunek 1. Prace konkursowe na logo akcji „Bezpieczne Walentynki 2022”

Informację o akcji „Bezpieczne Walentynki 2022” i podejmowanych działaniach informacyjno-edukacyjnych przesłano do 10 redakcji lokalnych mediów. Na stronie internetowej i na portalu społecznościowym Facebook PSSE w Pile zamieszczono informację o akcji, regulamin konkursu na logo, walentynkowy GIF, broszurę „Mini-rozmówki rodzinne”, dane epidemiologiczne dotyczące HIV i AIDS w Polsce, informacje o Punkcie Konsultacyjno-Diagnostycznym w Poznaniu.

X.1.1.2. Międzynarodowy Dzień Pamięci o Zmarłych na AIDS

Coroczna akcja, która odbywa się w trzecią niedzielę maja ma na celu zwiększenie świadomości społeczeństwa o HIV/AIDS, upamiętnienie wszystkich osób, które odeszły z powodu choroby AIDS, ale jest też podziękowaniem tym wszystkim osobom, które angażują się w pomoc osobom żyjącym z HIV oraz ich bliskim. W 2022 r. dzień ten przypadł na 15 maja. Na stronie internetowej i na portalu społecznościowym Facebook PSSE w Pile zamieszczono informację o Międzynarodowym Dniu Pamięci o Zmarłych na AIDS, aktualną sytuację epidemiologiczną dotyczącą HIV i AIDS w Polsce oraz infografikę udostępnioną przez Światową Organizację Zdrowia (WHO). Infografika między innymi porusza ważny temat dotyczący sprawiedliwego dostępu do usług medycznych związanych z HIV.

X.1.1.3. Światowy Dzień AIDS - 01 grudnia 2022 r.

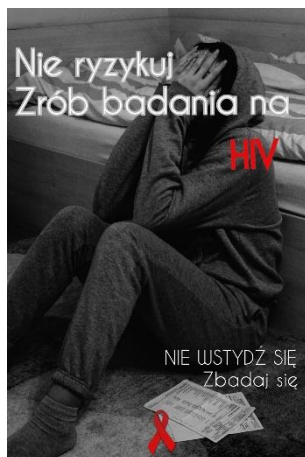
Podejmowane działania mają na celu uwrażliwienie społeczeństwa na problem zakażeń wirusem HIV oraz solidaryzowanie się z ludźmi dotkniętymi tą chorobą. Do wszystkich szkół ponadpodstawowych powiatu pilskiego i jednej uczelni wyższej przesłano informacje o obchodach Światowego Dnia AIDS, kampanii „Jedyny taki test”, informację o Europejskim Tygodniu Testowania oraz Punkcie Konsultacyjno-Diagnostycznym w Poznaniu. We współpracy ze Starostwem Powiatowym w Pile zorganizowano Powiatową Olimpiadę Wiedzy o HIV/AIDS

pod hasłem „AIDS - wczoraj, dziś, jutro” dla uczniów klas I i II szkół ponadpodstawowych powiatu pilskiego. Olimpiada odbyła się w dniu 01 grudnia 2022 r. W etapie szkolnym Olimpiady wzięło udział 242 uczniów, a w etapie powiatowym wzięło udział 30 uczniów z 10 szkół ponadpodstawowych. Etap powiatowy Olimpiady odbył się w sali widowiskowej w Powiatowym Centrum „Iskra” w Pile. Na zakończenie spotkania wyemitowano sondę uliczną przygotowaną przez Krajowe Centrum ds. AIDS w ramach kampanii „Jedyny taki test”. Nagrody laureatom Olimpiady wręczono w dniu 07.12.2022r., I i II miejsce zajęli uczniowie z Zespołu Szkół im. Stanisława Staszica w Pile. Do redakcji 10 lokalnych mediów przesłano informacje nt. Światowego Dnia AIDS, materiały opracowane przez Krajowe Centrum ds. AIDS: informację prasową kampanii „Jedyny taki test”, informację na temat Europejskiego Tygodnia Testowania w kierunku wirusa HIV oraz plakat informujący o Punkcie Konsultacyjno-Diagnostycznym w Poznaniu. Przeprowadzono wykład pt. „Profilaktyka HIV/AIDS i innych chorób przenoszonych drogą płciową” dla 18 studentów I roku kierunku pielęgniarstwa Akademii Nauk Stosowanych im. Stanisława Staszica w Pile. Podczas spotkania omówiono schemat postępowania z materiałem potencjalnie zakaźnym (HIV/HBV/HCV). Zorganizowano zajęcia edukacyjne w Wielkopolskim Samorządowym Centrum Edukacji i Terapii w Starej Łubiance. Edukacją objęto 16 uczniów liceum ogólnokształcącego. Przeprowadzono dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych do 6 gabinetów lekarzy rodzinnych i jednej uczelni wyższej. Przekazano broszury: „Co musisz wiedzieć o HIV i AIDS”, „O co kaman?”, „Postępowanie po zawodowej ekspozycji”, „Zakażenia przenoszone drogą płciową” oraz ulotki i plakaty „Ważne informacje dotyczące HIV i AIDS dla obywateli Ukrainy przybywających do Polski” (materiały w języku polskim i ukraińskim). Zamieszczono na stronie internetowej PSSE w Pile 4 informacje dotyczące tematyki HIV/AIDS, na portalu społecznościowym Facebook PSSE w Pile opublikowano 21 postów, w tym 8 przygotowanych przez PSSE w Pile.

X.1.1.4. Inne działania z zakresu profilaktyki HIV/AIDS

Zorganizowano etap powiatowy wojewódzkiego konkursu na fotografię pt. „Nie daj szansy AIDS”. Zadanie konkursowe polegało na wykonaniu fotografii na temat profilaktyki HIV/AIDS, która wskazuje na bezpieczne zachowania chroniące przed zakażeniem HIV i innymi chorobami przenoszonymi drogą płciową oraz zachęca do wykonania testu na HIV po każdej sytuacji ryzykownej. Adresatami XX edycji konkursu byli uczniowie szkół ponadpodstawowych. Na etap powiatowy konkursu wpłynęło 8 prac z trzech szkół ponadpodstawowych powiatu pilskiego. Wyłoniono laureatów konkursu I, II, III miejsca. Praca laureatki I miejsca, uczennicy Barbary Krzykowskiej z Zespołu Szkół Budowlanych w Pile została przesłana na etap wojewódzki konkursu do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Poznaniu, gdzie zdobyła II miejsce. Nagrody dla laureatów etapu powiatowego konkursu zostały ufundowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile.

I miejsce

II miejsce

III miejsce

Rysunek 2. Prace laureatów konkursu na fotografię „Nie daj szansy AIDS”

W ramach Projektu „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - Kontra HIV” zorganizowano dwa szkolenia dla uczniów z Centrum Kształcenia „Nauka” w Pile. Celem projektu jest uzyskanie przez młodzież aktualnej wiedzy na temat HIV/AIDS, nabycie umiejętności podejmowania świadomych decyzji zmniejszających ryzyko zakażenia wirusem HIV i innymi chorobami przenoszonymi drogą płciową. W pierwszej części szkoleń odbył się wykład a w drugiej części przeprowadzono zajęcia warsztatowe. Podczas spotkań kształtowano asertywne zachowania i promowano postawę szacunku wobec siebie i innych oraz postawę akceptacji wobec zakażonych i chorych. Łącznie w projekcie wzięło udział 34 uczniów z Centrum Kształcenia „Nauka” w Pile.

X.1.2. Program edukacyjny „Ars, czyli jak dbać o miłość?”

Program adresowany jest do młodzieży w wieku 15-19 lat oraz ich rodziców. Celem głównym programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. W realizacji IX edycji programu wzięło udział 12 szkół ponadpodstawowych: 4 szkoły branżowe, 3 licea i 5 szkół technicznych. Na realizację programu w 3 szkołach poświęcono od 8 do 10 godzin lekcyjnych, a w pozostałych 9 szkołach do 6 godzin lekcyjnych. Program koordynowany był przez 7 nauczycieli, działaniami edukacyjnymi objęto 889 uczniów. Realizacja programu odbyła się w oparciu o dostępne materiały informacyjno-edukacyjne przekazane do szkół w poprzednich edycjach oraz na podstawie materiałów zamieszczonych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Pile na stronie internetowej. Podczas IX edycji przeprowadzono ankietę ewaluacyjną oceniającą program w 8 szkołach, ankietyzacją objęto 368 uczniów. **Wśród najbardziej wartościowych treści programu** młodzież wymieniła temat dotyczący przyczyn, skutków i etapów uzależnienia od substancji psychoaktywnych.

X.1.3. Program edukacyjny „Trzymaj Formę !”

Program adresowano do młodzieży szkół podstawowych z klas V – VIII i rodziców. Celem programu jest edukacja młodzieży szkolnej i ich rodzin w zakresie kształtowania nawyków zdrowotnych poprzez promocję aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. W powiecie pilskim w roku szkolnym 2021/2022 Program realizowało 7 szkół podstawowych w tym 2 szkoły z terenu miasta Piła (szkoły podstawowe nr 2 i nr 3 w Pile). Programem ogółem objęto 1345 uczniów, 32 nauczycieli oraz 126 rodziców. Program realizowano w oparciu o materiały przekazane do szkół w latach ubiegłych oraz materiały zamieszczone na stronie internetowej programu edukacyjnego. Przekazano także do szkół materiały wydane w poprzednich edycjach tj. 5 plakatów, 50 ulotek, 5 poradników dla nauczycieli zawierających podstawy teoretyczne programu oraz 5 opracowań ze scenariuszami zajęć dla uczniów.

Rysunek 3. Materiały do programu edukacyjnego „Trzymaj Formę!”

X.1.4. Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

Celem programu jest opóźnianie i zapobieganie inicjacji tytoniowej oraz zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów w zakresie zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów. Program adresowany jest do uczniów klas IV szkół podstawowych. W roku szkolnym 2021/2022 program do realizacji przyjęło 14 szkół podstawowych powiatu pilskiego w tym w tym 4 szkoły z terenu miasta Piła /szkoły podstawowe nr 3, nr 6, nr 7, nr 12 w Pile/. Działaniami programowymi objęto 486 uczniów klas IV szkół podstawowych, 353 rodziców i 14 nauczycieli. Program zawiera sześć scenariuszy zajęć do realizacji z uczniami oraz przewiduje organizację dwóch spotkań z rodzicami. W trakcie cyklu zajęć dzieci przeprowadzają wywiady z osobami niepalącymi, liczą koszty jakie generuje palenie papierosów, pracują w grupach przy tworzeniu antyreklamy dla papierosów. Przekazano do szkół realizujących program 485 zeszytów ćwiczeń dla uczniów. Pozostałe materiały zostały udostępnione na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Sanitarnego, część szkół posiada także materiały tj. poradnik dla nauczyciela i plakaty z poprzednich edycji programu.

X.1.5. Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. W roku szkolnym

2021/2022 w ogólnopolskim programie wzięło udział 17 placówek przedszkolnych tym 9 przedszkoli z miasta Piła. Zorganizowano 2 szkolenia dla 11 nauczycieli wychowania przedszkolnego, indywidualnymi szkoleniami objęto 4 nauczycieli, pozostali nauczyciele przeszkoleni zostali podczas zeszłorocznej edycji programu. Podczas szkoleń omówiono cel i główne założenia programowe, metodykę realizacji programu, zaprezentowano materiały edukacyjne, zachęcono nauczycieli do włączenia się w realizację wojewódzkiego konkursu „Eko jest lepsze!”. Zadanie konkursowe polegało na grupowym przygotowaniu plastycznej pracy przestrzennej na temat gospodarstwa ekologicznego i produktów ekologicznych. W konkursie wzięło udział 5 przedszkoli z terenu powiat pilskiego. Treści programowe realizowane były przez 53 nauczycieli. Działaniami edukacyjnymi objęto 530 dzieci i 477 rodziców. Przeprowadzono 7 wizytacji wraz z oceną realizacji programu, co stanowi 41% wszystkich placówek przedszkolnych realizujących program. Podczas roku szkolnego rozdysponowano do 4 placówek 84 szt. broszur „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, pozostałe placówki wykorzystały materiały otrzymane w poprzedniej edycji. Wszystkie placówki realizujące program otrzymały dodatkowo opracowane karty pracy i scenariusze zajęć.

X.2. Realizacja programów edukacyjnych o zasięgu wojewódzkim

W 2022 roku realizowano trzy programy edukacyjne o zasięgu wojewódzkim:, Program „Mamo, Tato – co Wy na to?”, Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas” oraz Program edukacyjny „Wybierz Życie - Pierwszy Krok”.

X.2.1. Program „Mamo, Tato – co Wy na to?”

Program adresowany jest do dzieci 5 - 6 letnich, ich rodziców i opiekunów. Celem ogólnym Programu jest zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów na rozwój dzieci, istotę ich zmian fizycznych i psychicznych. W roku szkolnym 2021/2022 programem objęto 26 przedszkoli w tym 17 przedszkoli z miasta Piła i 9 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych. Pomocą do realizacji treści programowych jest wspólna broszura dla dzieci oraz rodziców, która zawiera zagadnienia związane z higieną i żywieniem dzieci w wieku przedszkolnym, prawidłowym rozwojem mowy, szczepieniami ochronnymi i zdrowiem psychicznym. Dzieci otrzymały także odbłaski w kształcie puzzla. Ogółem programem objęto 1346 dzieci przedszkolnych oraz 1122 rodziców, łącznie 2468 osób. Przeprowadzono 13 narad dla nauczycieli wychowania przedszkolnego oraz 22 formy poradnictwa z instruktążem dotyczącym metod realizacji programu oraz sposobu wykorzystania materiałów edukacyjnych. W ramach programu współorganizowano z Publicznym Przedszkolem nr 3 w Pile konkurs pod hasłem „Jestem zdrowy – wiem, co jem - więc idę do szkoły!”.

Konkurs odbył się w dwóch etapach (plastycznym i muzycznym). Łącznie w konkursie wzięło udział 69 dzieci z 14 pilskich przedszkoli.

Rysunek 4. Prace laureatów I, II i III miejsca etapu plastycznego konkursu „Jestem zdrowy - wiem, co jem - więc idę do szkoły!”

X.2.2. Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”

Głównym celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. W roku szkolnym 2021/2022 do realizacji programu przystąpiły 22 przedszkola, w tym 14 przedszkoli z miasta Piła i 8 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Adresatami programu były dzieci 5 – 6 letnie oraz ich rodzice i opiekunowie. W ramach realizacji programu odbyło się 11 porad z przedszkolnymi koordynatorami programu. W Publicznym Przedszkolu nr 2 w Pile odbyły się zajęcia edukacyjne dla dwóch grup przedszkolnych. Podczas spotkania przedstawiono głównego bohatera programu smoka Dinka, omówiono różne źródła dymu oraz miejsca zakazu palenia tytoniu. W zajęciach edukacyjnych wzięło udział 52 dzieci. Na zakończenie spotkania wszystkie dzieci otrzymały odbłaski z wizerunkiem smoka Dinka. Przeprowadzono 10 wizytacji w placówkach przedszkolnych wraz z oceną realizacji Przedszkolnego Programu Edukacji Antytytoniowej. Łącznie działaniami programowymi objęto 1027 dzieci przedszkolnych i 714 rodziców.

Rysunek 5. Zajęcia edukacyjne w Publicznym Przedszkolu nr 2 w Pile

X.2.3. Program edukacyjny „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Celem programu jest edukacja młodzieży z zakresu pierwotnej profilaktyki raka szyjki macicy i innych skutków zakażeń HPV. Program skierowany jest głównie do uczniów szkół ponadpodstawowych. W roku szkolnym 2021/2022 do realizacji programu przystąpiło 7 szkół

ponadpodstawowych. Edukacją objęto 1117 uczniów, 57 rodziców, 19 nauczycieli i realizatorów programu. Szkolni koordynatorzy programu prowadzili tematyczne zajęcia z młodzieżą i pokazy prezentacji multimedialnych, realizowano scenariusze zajęć zawarte w poradniku dla nauczyciela, quizy, wykłady, zamieszczano informacje na stronach internetowych szkół. Przekazano do szkół 11 plakatów, 391 zakładek i 391 ulotek dla uczniów.

X.3. Realizacja interwencji nieprogramowych

X.3.1. Profilaktyka palenia tytoniu

Celem działań jest kształtowanie prawidłowych postaw zdrowotnych i promowanie mody na niepalenie, zwiększenie odsetka osób, które nigdy nie wypaliły żadnego papierosa oraz zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy i edukacja w zakresie szkodliwości używania e–papierosów. Organizowano działania z okazji obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu, który corocznie przypada na 31 maja. Informację o obchodach i przesłaniu Światowego Dnia Bez Tytoniu 2022 przygotowaną przez PSSE w Pile przesłano do 32 szkół podstawowych i 15 szkół ponadpodstawowych na terenie powiatu pilskiego w celu rozpowszechnienia i podjęcia działań edukacyjnych w szkołach. Zorganizowano we współpracy z Publicznym Przedszkolem nr 2 w Pile happening antynikotynowy. Happening miał formę przemarszu ulicznego, podczas którego dzieci niosły transparenty i tabliczki ze znakiem zakazu palenia oraz ulotki antynikotynowe. Happening poprzedzono zajęciami edukacyjnymi w przedszkolu na temat szkodliwości papierosów i dymu nikotynowego. W happeningu wzięły udział dzieci 6 – letnie, ogółem 56 osób.

Rysunek 6. Happening antynikotynowy z okazji Światowego Dnia bez Tytoniu w Pile

Zorganizowano w Zespole Szkół przy Teatralnej w Pile dwa spotkania edukacyjne z uczniami. Podczas zajęć omówiono definicje uzależnienia, konsekwencje zdrowotne palenia tytoniu i e–papierosów oraz konsekwencje ekonomiczne nałogu /kalkulacja kosztów palenia/ i problem biernego palenia. W spotkaniach wzięły udział ogółem 122 osoby. Przeprowadzono etap powiatowy wojewódzkiego konkursu „Palić, nie palić – oto jest pytanie?” dla uczniów klas V szkół podstawowych. Zadanie konkursowe polegało na samodzielnym przygotowaniu fotografii promującej zdrowy styl życia wolny od palenia tytoniu i e – papierosów Na etap powiatowy nadesłano prace z 7 szkół podstawowych . Praca uczennicy ze Szkoły Podstawowej w Wyrzysku zajęła I miejsce w etapie powiatowym konkursu i została wysłana do Wojewódzkiej Stacji

Sanitarно - Epidemiologicznej w Poznaniu na etap wojewódzki gdzie została wyróżniona. W ramach profilaktyki palenia tytoniu realizowano działania z okazji obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia, który przypadał w dniu 17 listopada 2022 r. Jego celem jest organizowanie przedsięwzięć promujących styl życia wolny od dymu tytoniowego oraz zachęcenie do zerwania z nałogiem nikotynowym. W celu promocji akcji zorganizowano dwa Punkty Porad Zdrowotnych. W dniu 17.11.2022 r. zorganizowano Punkt w holu Galerii Handlowej „VIVO” w Pile dla osób robiących zakupy w galerii a w dniu 24.11.2022 r. zorganizowano Punkt w siedzibie Akademii Nauk Stosowanych w Pile dla studentów. W Punktach Porad Zdrowotnych prowadzono poradnictwo antynikotynowe, dystrybucję tematycznych materiałów, pomiary zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu przy użyciu smokerlysera oraz pomiary ciśnienia tętniczego krwi. Ogółem z poradnictwa i badań w obu Punktach skorzystały 94 osoby. W organizacji i prowadzeniu Punktów Porad Zdrowotnych uczestniczyli studenci kierunku pielęgniarstwa Akademii Nauk Stosowanych im. Stanisława Staszica w Pile.

Rysunek 7. Punkty Porad Zdrowotnych organizowane z okazji obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia

Przeprowadzono zajęcia edukacyjne w czterech szkołach ponadpodstawowych - Zespole Szkół Gastronomicznych w Pile, Liceum Ogólnokształcącym Mistrzostwa Sportowego w Piłce Siatkowej w Pile, Zespole Szkół Ekonomicznych w Pile oraz w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Wyrzysku. Ogółem w zajęciach edukacyjnych w czterech szkołach uczestniczyło 521 osób. Informację o akcji przygotowaną przez PSSE w Pile oraz informację o Poradni Antynikotynowej Wielkopolskiego Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Poznaniu przesłano do 15 szkół ponadpodstawowych i 31 szkół podstawowych na terenie powiatu pilskiego w celu rozpowszechnienia i podjęcia działań edukacyjnych w szkołach.

X.3.2. Akcja „Mały kleszcz - duży problem”

Celem akcji jest edukacja społeczeństwa w zakresie profilaktyki chorób odkleszczowych. Zorganizowano trzy Punkty Porad Zdrowotnych. W Punktach informowano o zagrożeniach zdrowotnych przenoszonych przez kleszcze, prowadzono poradnictwo jak bezpiecznie usunąć kleszcza z ciała człowieka oraz rozdawano tematyczne materiały edukacyjne. Osoby odwiedzające

Punkty mogły także skorzystać z pomiarów ciśnienia tętniczego krwi i z pomiarów zawartości tkanki tłuszczowej w ciele. Punkty zorganizowano podczas następujących wydarzeń: „Senioriada 2022” na Stadionie Powiatowym w Pile, Piła SUP Festival na plaży nad jeziorem Płocie, XXI Prezentacje Dorobku Artystycznego Ludzi III Wieku w Regionalnym Centrum Kultury w Pile. Ogółem z poradnictwa i badań w Punktach skorzystało 449 osób.

Rysunek 8. Punkty Porad Zdrowotnych

Podczas Akcji „Lato 2022” w obiektach wypoczynku letniego przeprowadzono 10 pogadarek dla dzieci i młodzieży w których uczestniczyło 220 osób oraz 13 zajęć edukacyjnych w których uczestniczyło 498 osób. Podczas spotkań z dziećmi i młodzieżą omawiano cechy charakterystyczne kleszczy, ich występowanie w przyrodzie, zasady prawidłowego usuwania kleszcza z ciała człowieka oraz zasady prawidłowego ubioru podczas wypraw do lasu. W trakcie zajęć edukacyjnych i pogadarek wykorzystywano plansze pokazowe oraz prezentacje multimedialne, dzieci otrzymywały kolorowanki z wizerunkiem kleszcza. Prowadzono dystrybucję tematycznych ulotek i plakatów. Materiały przekazywano kierownikom wypoczynku wraz z poradnictwem. Zamieszczono na stronie internetowej PSSE w Pile oraz w serwisie społecznościowym Facebook materiały dotyczące profilaktyki chorób odkleszczowych opracowane przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz materiały Kampanii społecznej pn. „Bezpieczne wakacje-przepis GIS

X.3.3. Akcja „Zimowisko 2022” i Akcja „Lato 2022”

Prowadzono działania edukacyjne podczas ferii zimowych w placówkach wypoczynku zimowego - akcja „Zimowisko 2022” oraz podczas wakacji w placówkach wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży - akcja „Lato 2022”. W trakcie ferii zimowych zorganizowano działania edukacyjne dla uczestników zimowisk. Przeprowadzono 4 spotkania podczas których omówiono tematykę profilaktyki zakażeń COVID –19 i grypy, zasadę DDM – dystans, dezynfekcja, maseczka oraz zasady higieny zimowych dni. Podczas Akcji „Lato 2022” prowadzono działania edukacyjne w obiektach wypoczynku letniego dzieci i młodzieży.

Rysunek 9. Spotkania edukacyjne podczas Akcji „LATO 2022

Zorganizowano 18 pogadanek i 17 zajęć edukacyjnych. W trakcie spotkań omawiano: zasady bezpiecznego wypoczynku nad wodą, w górach, w lesie oraz w mieście, zasady postępowania w czasie upałów a także profilaktykę chorób odkleszczowych, zasady zdrowego odżywiania i profilaktykę higieny jamy ustnej, profilaktykę zakażeń wirusem HIV. W pogadankach uczestniczyło ogółem 438 osób, a w zajęciach edukacyjnych 521 osób. Prowadzono poradnictwo zdrowotne i dystrybucję materiałów edukacyjnych /plakaty, ulotki/ na temat szkodliwości palenia tytoniu, bezpiecznego opalania, profilaktyki chorób odkleszczowych, higieny jamy ustnej. Materiały przekazano do 32 placówek wypoczynku letniego dzieci i młodzieży.

X.3.4. Profilaktyka chorób nowotworowych

Celem działań jest edukacja społeczeństwa w zakresie czynników ryzyka i objawów chorobowych w przebiegu raka piersi i w zakresie profilaktyki nowotworów złośliwych skóry. Grupę docelową działań stanowili uczniowie szkół ponadpodstawowych, nauczyciele oraz mieszkańcy powiatu pilskiego. We wrześniu 2022 r. zorganizowano konkurs dla uczniów szkół ponadpodstawowych pod hasłem „Pamiętaj o profilaktyce – chroń Siebie i Najbliższych”. Zadanie konkursowe polegało na wykonaniu billboardu kampanii promocyjnej, która zachęca kobiety do dbania o własne zdrowie i wykonywania badań profilaktycznych w kierunku chorób nowotworowych gruczołu piersiowego. Na etap powiatowy konkursu wpłynęło 12 prac z 4 szkół ponadpodstawowych. W październiku 2022 r. zorganizowano Powiatowe Obchody Dnia Zdrowia Piersi. Honorowy Patronat nad obchodami objął Starosta Pilski i Prezydent Miasta Piły. W sali widowiskowej Centrum Powiatowego „Iskra” w Pile odbyła się akademii okolicznościowa przygotowana przez uczniów z Zespołu Szkół przy Teatralnej w Pile. Podsumowano także

w trakcie uroczystości powiatowy konkurs „Pamiętaj o profilaktyce – chroń Siebie i Najbliższych” oraz wręczono nagrody laureatom konkursu. Nagroda dla laureata II miejsca w konkursie została ufundowana przez Prezydenta Miasta Piły. W obchodach uczestniczyli: zaproszeni goście, uczniowie szkół ponadpodstawowych powiatu pilskiego, nauczyciele, członkinie Stowarzyszenia Pilski Klub Amazonek i Stowarzyszenia Europa Donna w Pile, ogółem 175 osób.

Rysunek 10. Powiatowe Obchody Dnia Zdrowia Piersi

W ramach Ogólnopolskiego programu profilaktyki nowotworów skóry i edukacji społeczeństwa w makroregionie zachodnim „ABCD samokontrola znamion” prowadzono dystrybucję materiałów. Przekazano do dwóch szkół ponadpodstawowych wydane w ramach Programu ulotki zachęcające do wykonywania badań profilaktycznych. Informację o Programie zamieszczono także na stronie internetowej i portalu społecznościowym Facebook PSSE w Pile.

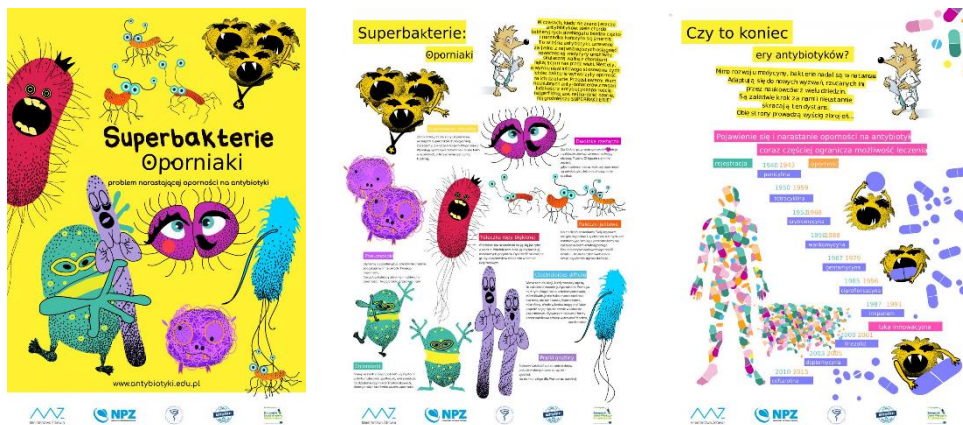
X.3.5. Światowy Dzień Zdrowia

W roku 2022 zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia obchodzono Światowy Dzień Zdrowia pod hasłem „Nasza planeta – nasze zdrowie”. Zorganizowano konkurs dla uczniów klas III szkół podstawowych powiatu pilskiego. Zadanie konkursowe polegało na wykonaniu pracy plastycznej nawiązującej do tematyki hasła Światowego Dnia Zdrowia. Celem działania było kształtowanie i rozwijanie postaw prozdrowotnych i proekologicznych wśród dzieci. Na etap powiatowy wpłynęło 14 prac konkursowych z 9 szkół podstawowych. Laureaci konkursu otrzymali dyplomy i nagrody ufundowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile. Zorganizowano wystawę prac konkursowych w PSSE w Pile. Przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży podczas których omawiano zagadnienia związane z hasłem Światowego Dnia Zdrowia „Nasza planeta – nasze zdrowie”. Celem zajęć było wytworzenie wśród dzieci i młodzieży „mody” na zdrowie i ekologię oraz pokazanie zależności pomiędzy kondycją zdrowotną człowieka a stanem naszej planety. Zorganizowano zajęcia w 4 przedszkolach. Podczas spotkań z dziećmi rozmawiano na temat zdrowego stylu życia, dzieci wykonywały prace plastyczne, rozwiązywały zagadki, oglądały plansze dydaktyczne. Ogółem w zajęciach edukacyjnych uczestniczyło 195 osób. Zorganizowano dwa spotkania z młodzieżą szkół ponadpodstawowych. Podczas zajęć z uczniami rozmawiano na temat problemów zdrowotnych człowieka wynikających z zanieczyszczenia naszej

planety. Zajęcia z młodzieżą urozmaicono ćwiczeniem na napisanie scenariusza filmu krótkometrażowego nawiązującego do hasła Światowego Dnia Zdrowia. W zajęciach wzięło udział 137 osób. Przesłano do 34 szkół podstawowych i 14 szkół ponadpodstawowych powiatu pilskiego materiały dotyczącą Światowego Dnia Zdrowia.

X.3.6. Profilaktyka chorób zakaźnych

Prowadzono edukację społeczeństwa poprzez informację i kształtowanie zachowań, ograniczających liczbę zachorowań na choroby zakaźne. Działania edukacyjne dotyczyły promocji szczepień ochronnych, profilaktyki grypy i innych chorób górnych dróg oddechowych, profilaktyki wszawicy oraz racjonalnego używania antybiotyków. Przeprowadzono spotkanie edukacyjne z dziećmi z Publicznego Przedszkola nr 12 w Pile na temat korzyści płynących ze szczepień ochronnych. Podczas spotkania dzieci wysłuchały bajki pt. „Przygody dzielnego niedźwiadka Szczepana” która powstała w ramach kampanii „Zaszczep się wiedzą”. W spotkaniu uczestniczyło 23 dzieci. Przekazano do trzech żłobków ulotki edukacyjne dla rodziców pt. „Oszczędź dziecku ospy”. Podczas akcji „Zimowisko 2022” przeprowadzono cztery spotkania w trakcie których omówiono tematykę profilaktyki zakażeń COVID –19 i grypy, omawiano zasady higieny rąk. W spotkaniach wzięło udział 207 osób. Informacje na temat korzyści płynących ze szczepień ochronnych oraz informacje dotyczące chorób zakaźnych tj. odra, krztusiec, wszawica COVID-19 i inne, zamieszczano na stronie internetowej i portalu społecznościowym Facebook PSSE Piła. Promowano kampanię dla szkół propagującą zdrowy styl życia i profilaktykę „Tydzień dla profilaktyki chorób zakaźnych”. Akcja przygotowana została przez Główny Inspektorat Sanitarny i Ministerstwo Edukacji i Nauki. Włączono się w organizację akcji Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach i Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach. Celem akcji było zwiększenie świadomości ogółu społeczeństwa w zakresie zagrożenie zdrowia publicznego, które stanowi zjawisko narastania i rozprzestrzeniania się oporności na antybiotyki wśród drobnoustrojów wywołujących zakażenia u człowieka. Narodowy Instytut Leków w Warszawie przekazał do PSSE w Pile serię tematycznych plakatów pt. „Superbakterie Oporniaki” dotyczących antybiotykooporności. Przygotowano w dniach 18.11.2022 r. - 04.12.2022 r. wystawę plakatów w Regionalnym Centrum Kultury „Fabryka Emocji” w Pile, plakaty wyeksponowano również w gablocie w PSSE w Pile. Włączono się w realizację Kampanii „Go Blue for AMR”. Założeniem kampanii było, że każdy z nas może być orędownikiem szerzenia wiedzy w zakresie problemu oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, w tym oporności bakterii na antybiotyki (AMR). Studentki kierunku pielęgniarstwa Akademii Nauk Stosowanych im. Stanisława Staszica w Pile i pracownicy PSSE w Pile wykonali wspólne zdjęcie z plakatami na temat antybiotykooporności,

Rysunek 11. Plakaty Narodowego Instytutu Leków „Superbakterie Oporniaki”

Informacje i materiały dotyczące Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach i Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach przekazano do 30 podmiotów leczniczych na terenie powiatu pilskiego – Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, gabinety lekarzy rodzinnych, szpitale oraz zamieszczono na stronie internetowej oraz portalu społecznościowym Facebook PSSE w Pile.

X.3.7. Kampania informacyjna „Wybieraj Bezpieczną Żywność” #EUChooseSafeFood

Kampania realizowana jest przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) we współpracy z Głównym Inspektoratem Sanitarnym (GIS). Celem kampanii jest zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności oraz zachęcenie do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. Grupę docelową przedsięwzięcia stanowi ogół społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i młodych rodziców w wieku 25-45lat. W II edycji kampanii uwzględniono trzy tematy: Suplementy diety, Higiena żywności (wraz z tematem chorób przenoszonych drogą pokarmową), Etykietowanie żywności (z uwzględnieniem alergenów). Informację o kampanii wraz z projektami graficznymi plakatów i broszur na temat suplementów diety i higieny żywności przesłano do 73 przedszkoli i szkół podstawowych oraz 10 redakcji lokalnych mediów. W ramach kampanii zorganizowano dwa punkty informacyjno-edukacyjne. Jeden w Publicznym Przedszkolu nr 2 w Pile, drugi w Publicznym Przedszkolu nr 12 w Pile. W punktach rodzice mogli zapoznać się z prezentacjami multimedialnymi na temat prawidłowego czytania etykiet produktów żywnościowych i suplementów diety. Prezentacje opracowane zostały przez ekspertów z Departamentu Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia w Głównym Inspektoracie Sanitarnym. W punktach udzielano poradnictwa z zakresu bezpieczeństwa żywnościowego i uświadamiano, że dzięki nauce żywność dostępna na polskim rynku jest bezpieczna, prowadzono dystrybucję ulotek, zorganizowano ekspozycję plakatów „Suplementy to nie leki”, „Bezpieczeństwo żywności”. W jednym z punktów przeprowadzono konkurs wiedzy dla rodziców „Wybieraj bezpieczną żywność”. W Publicznym Przedszkolu nr 12 w Pile współpracowano ze studentkami I roku kierunku pielęgniarstwa Akademii Nauk Stosowanych im. Stanisława Staszica w Pile, które informowały rodziców o zasadach higieny

i prawidłowym postępowaniu z żywnością, a dzieciom udzielały instruktażu prawidłowego mycia rąk. Podczas szkolenia dla nauczycieli wychowania przedszkolnego przekazano informację o II edycji kampanii, zaprezentowano plakaty, posty i infografikę związaną z kampanią. W spotkaniu wzięło udział 16 nauczycieli.

Rysunek 12. Materiały informacyjne opracowane w ramach II edycji kampanii informacyjnej „Wybieraj Bezpieczną Żywność” #EUChooseSafeFood

X.3.8. Inne interwencje nieprogramowe

X.3.8.1. Promocja higieny jamy ustnej

Prowadzono działania edukacyjne w zakresie promocji higieny jamy ustnej, w tym profilaktyki próchnicy i chorób przyzębia. PSSE w Pile otrzymała materiały do edukacji dzieci tj. model szczęki oraz materiały graficzne na temat higieny jamy ustnej skierowane do dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Materiał został opracowany przez Wojewódzką Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Poznaniu. Przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla dzieci z klas II w Szkole Podstawowej nr 2 w Pile oraz w Szkole Podstawowej nr 3 w Pile. Podczas spotkań rozmawiano z dziećmi na temat: prawidłowej higieny jamy ustnej, wpływu diety na zdrowie zębów, pokazywano na modelu szczęki właściwy sposób szczotkowania zębów. Na zakończenie zajęć dzieci otrzymały broszury pt. „Mam zdrowe zęby” i rozwiązywały zawarte w nich zadania. Zorganizowano sześć spotkań w których ogółem uczestniczyło 176 dzieci. Zajęcia edukacyjne z najmłodszymi na temat higieny jamy ustnej prowadzono także podczas Akcji „Lato 2022”. W 10 placówkach wypoczynku letniego przeprowadzono edukację dzieci, uczestnicy spotkań ćwiczyli prawidłowy sposób mycia zębów na modelu szczęki oraz otrzymali broszury „Mam zdrowe zęby”.

Rysunek 13. Zajęcia edukacyjne z zakresu higieny jamy ustnej

X.3.8.2.Sami dbamy o swoje zdrowie

Sami dbamy o swoje zdrowie! - to tytuł graficznego materiału edukacyjnego dla dzieci 5 -10 letnich w języku ukraińskim i polskim opracowany przez pracowników Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Poznaniu. Prowadzono dystrybucję broszury do przedszkoli i szkół podstawowych powiatu pilskiego, obiektów wypoczynku letniego dzieci i młodzieży oraz Centrum Integracji Cudzoziemców w Pile. Ogółem wydano 355 broszur do 43 placówek. Materiały zamieszczono również na stronie internetowej PSSE w Pile. Przesłano także drogą elektroniczną do 43 przedszkoli i szkół podstawowych graficzne materiały edukacyjne w języku ukraińskim i polskim na temat zdrowego stylu życia (opracowanie Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Poznaniu).

X.3.8.3.Profilaktyka w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, i innych środków psychoaktywnych

Głównym celem podejmowanych działań jest ograniczenie używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez młodzież. Podczas okresu wakacyjnego przeprowadzono zajęcia edukacyjne z uczestnikami półkolonii letniej. Drugie zajęcia przeprowadzono dla uczniów Liceum Ogólnokształcącego w Wielkopolskim Samorządowym Centrum Edukacji i Terapii w Starej Łubiance. Podczas spotkań młodzież miała możliwość udziału w ćwiczeniu z alkohogłami, które symulują stan nietrzeźwości. Łącznie w zajęciach edukacyjnych wzięły udział 32 osoby. W 2022 r. odbył się interaktywny konkurs „Eksperci Bezpieczeństwa”. Adresatami konkursu byli uczniowie klas VII – VIII szkół podstawowych na terenie miasta Piły. Konkurs odbył się w sali audytorijnej Auditorium Maximum Akademii Nauk Stosowanych im. Stanisława Staszica w Pile. W konkursie wzięło udział 44 uczniów z 9 pilskich szkół. Na stronie internetowej PSSE w Pile i na portalu społecznościowym Facebook zamieszczono artykuł „Dopłacz! Komunikat dla rodziców i opiekunów” oraz posty i infografikę opracowaną przez Główny Inspektorat Sanitarny.

X.4. Inne przedsięwzięcia

Przeprowadzono 83 wizytacje. Podczas wizytacji dokonano 87 ocen stopnia realizacji programów edukacyjnych w placówkach oświatowych.

Tabela 26. Wizytacje przeprowadzone w roku 2021 i 2022

	Rok 2021	Rok 2022
Liczba wizytacji	33	83
Ocena realizacji programu „Czyste powietrze wokół nas”	3	18
Ocena realizacji programu „Bieg po zdrowie”	2	13
Ocena realizacji programu „Skąd się biorą produkty ekologiczne”	3	7
Ocena realizacji programu „Mamo, Tato – co Wy na to?”	14	32
Ocena realizacji działań z zakresu profilaktyki HIV/AIDS	1	2
Ocena realizacji programu „Trzymaj Formę!”	3	6
Ocena realizacji programu „Ars, czyli jak dbać o miłość?”	2	6
Ocena realizacji programu „Wybierz Życie – Pierwszy Krok ”	3	3

Pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia realizowali zadania nałożone na PSSE w Pile w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 (wywiady epidemiczne, informacja społeczeństwa na temat zasad odbywania kwarantanny i izolacji, praca w systemie EWP, praca w systemie SEPIS). Współuczestniczyli w czynnościach kontrolnych prowadzonych przez inne komórki PSSE w Pile /143 kontrole/.

X.5. Współpraca PSSE w Pile z mediami :

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile współpracował z redakcjami lokalnych gazet, portali internetowych, telewizji i radia. Prowadzono monitoring informacji przekazanych i opublikowanych w lokalnych mediach. Ukazały się 4 artykuły prasowe. Udzielono 9 wywiadów w TV oraz 6 wywiadów dla radia. Przekazano do lokalnych mediów 6 pakietów informacyjnych. Zamieszczono 12 informacji na stronach internetowych regionalnych portali informacyjnych. Na stronie PSSE w Pile zamieszczano informacje dotyczące bieżących działań Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pile. Tematyka informacji :

- Informacje publikowane w ramach Kampanii Ministerstwa Zdrowia #Szczepimy Się.
- Informacje promujące szczepienia ochronne.
- Informacje dot. grypy i szczepień p/grypie.
- Raport Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczący zatruc środkiem zastępczym lub substancją psychoaktywną w Polsce za 2021 rok.
- Akcja informacyjno - edukacyjna „Bezpieczne Walentynki 2022”.
- Światowy Dzień AIDS 2022.
- Międzynarodowy Dzień Pamięci o Zmarłych na AIDS.
- Regulamin i podsumowanie konkursu „Nie daj szansy AIDS”.
- Ogólnopolska kampania społeczna pod hasłem: „Jedyny taki test”
- Kampania „Tydzień dla profilaktyki chorób zakaźnych”
- Europejski Tydzień Testowania w kierunku HIV.
- Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach i Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach.
- Kampania informacyjna „Wybieraj bezpieczną żywność”.
- Informacje dotyczące profilaktyki chorób odkleszczowych.
- Światowy Dzień Zdrowia 2022.
- Powiatowy konkurs plastyczny pt. „Nasza planeta-nasze zdrowie”.
- Światowy Dzień bez Tytoniu 2022.
- Światowy Dzień Rzucania Palenia 2022.
- Bezpieczne wakacje – przepis GIS.
- Zasady bezpieczeństwa podczas upałów. Promienie słoneczne bywają niebezpieczne.
- Czas na grzybobranie. Zasady bezpiecznego zbierania grzybów.

- Dyżury grzyboznawcy/klasyfikatora grzybów w PSSE w Pile.
- Powiatowe Obchody Dnia Zdrowia Piersi.
- Powiatowa Olimpiada Wiedzy o HIV/AIDS pod hasłem „AIDS- wczoraj, dziś, jutro”.
- Przedsięwzięcia edukacji zdrowotnej rekomendowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Pile na rok szkolny 2022/2023 dla przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych.
- Infografiki - #Tyklo Spróbuję – Alkohol, Narkotyki, Nikotyna.
- Ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”.
- Regulamin wojewódzkiego konkursu pt. „EKO jest LEPSZE!”.
- Realizacja „Programu „Mamo, Tato co Wy na to?”.
- Realizacja programu „Ars, czyli jak dbać o miłość?”.
- Regulamin i podsumowanie etapu powiatowego konkursu „Palić, nie palić - oto jest pytanie?”.
- Regulamin i podsumowanie konkursu „Pamiętaj o profilaktyce – chroń Siebie i Najbliższych”.

ZAKOŃCZENIE

W 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (PPIS) w Pile kontynuował wykonywanie zadań związanych ze sprawowaniem zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, prowadzeniem działalności zapobiegawczej, przeciwepidemicznej oraz oświatowo-zdrowotnej.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w 2022 roku na terenie Gminy Piła:

- przeprowadziła łącznie 1853 kontrole sanitarne, w tym: 1747 kontroli, 83 wizytacji, 23 oceny narażenia zawodowego w związku ze zgłoszeniem chorób zawodowych;
- pobrała do badań 802 próbki (wody do spożycia przez ludzi i z kąpielisk, środków spożywczych i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, ludzkiego materiału biologicznego i skuteczności sterylizacji);
- w ramach nadzoru sanitarnego i na zlecenie wykonała ogółem 4909 badań, w tym: 4044 badań laboratoryjnych oraz 865 badań wykonanych przez Sekcję Higieny Dzieci i Młodzieży.

Tabela 27. Porównanie prowadzonych działań w latach 2021 i 2022

Działanie	2021	2022
Kontrole sanitarne	6998	1853
Pobrane próbki	774	802
Badania ogółem	3088	4909
Decyzje	629	487
Postanowienia	96	72
Opinie sanitarne	365	110

Ogółem wydano:

- 487 decyzji administracyjnych,
- 72 postanowień,
- 110 pinii sanitarnych, w tym 59 opinii w ramach nadzoru zapobiegawczego i 51 w ramach nadzoru bieżącego.

Nałożono 37 mandatów karnych na kwotę 7.650 zł.

Reasumując, stan sanitarny Gminy Piła przedstawia się:

1. W roku sprawozdawczym nastąpił wzrost liczby zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne, innych niż COVID-19. Na wzrost liczby chorób zakaźnych zasadniczy wpływ miała ponad dwukrotna ilość zachorowań na ospę w porównaniu z rokiem poprzednim. Niewątpliwie był on również ściśle powiązany z odwołaniem stanu epidemii COVID-19, gdzie w porównaniu z latami poprzednimi, spadek liczby zgłoszonych zachorowań był efektem zarówno lockdownu, ograniczenia kontaktów społecznych, stosowania przez społeczeństwo obowiązujących zasad i ograniczeń, ale przede wszystkim utrudnionego dostępu do diagnostyki lekarskiej.
2. Nie zarejestrowano niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP); w 2021 r. zarejestrowano 8 NOP po szczepieniu szczepionką przeciwko COVID-19.
3. Liczba dzieci nieszczepionych, widniejących w rejestrze PSSE w Pile, według stanu na dzień 31.12.2022 r. wyniosła 40 dzieci; liczba rodziców i opiekunów prawnych uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych małoletnich dzieci wyniosła 49 osób.
4. Po przeprowadzeniu analizy działań, które wynikały z prowadzonego nadzoru nad obiektami żywnościowo-żywnościowymi stwierdza się pogorszenie stanu sanitarnego obiektów w stosunku do roku 2021. Potwierdzeniem powyższego faktu może być przeprowadzana mniejsza ilość kontroli w okresie wystąpienia epidemii w 2021 r.
5. Mieszkańcy korzystający z wody wodociągowej na terenie Gminy Piła zaopatrywani są głównie przez podmioty do tego celu powołane, a dostarczana woda spełnia wymogi obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia, co jest wynikiem dobrej współpracy z producentami wody.
6. Obiekty użyteczności publicznej i podmioty wykonujące działalność leczniczą utrzymywane są w dobrym stanie sanitarnym.
7. Zakłady, w których występują przekroczenia NDS (najwyższych dopuszczalnych stężeń) i NDN (najwyższych dopuszczalnych natężeń) nieznacznie wzrosła w 2022 r. Dominującym czynnikiem szkodliwym występującym w przekroczeniach normatywu higienicznego jest hałas.
8. Nastąpił wzrost ilości zakładów, w których pracownicy są narażeni na występujące w środowisku pracy czynniki rakotwórcze. Wynika to z uwzględniania nowych procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym w rozporządzeniu w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U. z 2021 r., poz. 2235 z późn. zm.).
9. Zakłady pracy stosujące w swojej działalności chemikalia, jak również w podmioty wprowadzające do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny posiadają wiedzę

o konieczności posiadania aktualnych kart charakterystyki oraz prawidłowego oznakowania opakowań stosowanych i wprowadzanych do obrotu chemikaliów.

10. Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach oświatowo-wychowawczych ulegają systematycznej poprawie. Na podniesienie standardu technicznego i poprawę warunków pobytu uczniów oraz wychowanków w placówkach. Organy prowadzące placówki oświatowe, dbając o bezpieczne i higieniczne warunki pobytu dzieci i młodzieży w ramach posiadanych środków finansowych dokonują sukcesywnych remontów, w tym modernizacji, bieżących napraw i konserwacji pomieszczeń, ich wyposażenia, zakupu i wymiany zużytego wyposażenia
11. W związku ze stanem epidemii COVID-19, który został odwołany 16 maja 2022 roku, w trakcie rutynowych kontroli sanitarnych w placówkach oraz w trakcie wypoczynku zimowego zwracano uwagę na stosowanie procedur przeciwepidemicznych, zmniejszających ryzyko przenoszenia i zakażenia wirusem SARS-CoV-2. Wszystkie kontrolowane podmioty opracowały i wdrożyły powyższe procedury, zgodnie z wytycznymi zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego opracowanymi przez MEiN, MZ i GIS.
12. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile współpracował z redakcjami lokalnych gazet, portali internetowych, telewizji i radia. Prowadzono monitoring informacji przekazanych i opublikowanych w lokalnych mediach. Ukazały się 4 artykuły prasowe. Udzielono 9 wywiadów w TV oraz 6 wywiadów dla radia. Przekazano do lokalnych mediów 6 pakietów informacyjnych. Zamieszczono 12 informacji na stronach internetowych regionalnych portali informacyjnych. Na stronie PSSE w Pile zamieszczano informacje dotyczące bieżących działań Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pile.

Do najważniejszych zadań wymagających dalszych skutecznych działań ze strony Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy:

1. Monitorowanie sytuacji epidemicznej.
2. Wzmoczenie nadzoru nad:
  - wykonawstwem szczepień ochronnych i oceny wpływu ich prowadzenia na sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych objętych Programem Szczepień Ochronnych, zwłaszcza wieku dziecięcego, jak również w zakresie osób uchylających się od obowiązkowych szczepień;
  - jakością wody produkowanej przez przedsiębiorstwa wodociągowe i podmioty produkujące wodę dla mniejszych grup ludności, co pozwoli na szybkie wykrycie zanieczyszczeń wody i podjęcie natychmiastowych działań naprawczych;
  - obiektami sezonowymi zlokalizowanymi na trasach turystycznych;
  - znakowaniem środków spożywczych oraz znakowania suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i środków spożywczych wzbogaconych;

- nad jakością mikrobiologiczną i chemiczną środków spożywczych, przedmiotów użytku, produktów kosmetycznych;
  - wzmożeniem nadzoru nad sprzedażą środków spożywczych oraz chemikaliów wprowadzanych do obrotu za pośrednictwem stron internetowych;
  - warunkami pracy w zakładach produkcyjnych, w których stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych (najwyższych dopuszczalnych stężeń oraz najwyższych dopuszczalnych natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia);
  - obiektami użyteczności publicznej.
3. Kontynuowanie realizowanych zadań w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego poprzez:
- kontrolę przestrzegania wymagań sanitarno-higienicznych i zdrowotnych na etapie opiniowania dokumentacji,
  - udział w ocenie oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w celu wyeliminowania uciążliwości i zagrożeń dla życia ludzi związanych z nowopowstającymi obiektami oraz w dopuszczeniu do eksploatacji nowouruchomionych, modernizowanych, przebudowanych obiektów,
  - uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.
4. Kontynuowanie działań w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia poprzez inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.